

Tauragės apskrities viršininko administracija

TAURAGĖ

JURBARKAS

PAGĖGIAI

ŠILALĖ

TAURAGĖS REGIONO 2006 – 2013 METŲ PLĖTROS PLANAS (ATNAUJINTAS 2010 M.)

Tauragė, 2005 m.

TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL ATNAUJINTO TAURAGĖS REGIONO 2006 – 2013 METŲ PLĖTROS PLANO PATVIRTINIMO

2010 m. gegužės 26 d. Nr. R1 - 21
Tauragė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo (Žin., 2000, Nr. 66 – 1987) 13 straipsnio 6 dalies 2 punktu, Tauragės regiono plėtros tarybos nuostatų III dalies 7 punktu ir atsižvelgdama į parengtą Tauragės regiono atliekų tvarkymo studiją, Tauragės regiono plėtros taryba **n u s p r e n d ž i a:**

patvirtinti atnaujintą Tauragės regiono 2006 – 2013 metų plėtros planą.

Tarybos pirmininkas

Raimundas Vaitiekus

Parengė

Severinas Bartašius

IVADAS

Tauragės regiono (apskrities) plėtros planas 2006-2013 m.- tai dokumentas, kuriame nusakomos pagrindinės Tauragės krašto ekonominės, socialinės, švietimo, kultūros, aplinkos apsaugos vystymo kryptys. Tauragės regiono plėtros planas parengtas vadovaujantis LR Regioninės plėtros įstatymu bei Regionų plėtros planų parengimo ir atnaujinimo metodika. Plano rengimo procese dalyvavo Tauragės apskrities viršininko administracija, Jurbarko, Pagėgių, Šilalės ir Tauragės rajonų savivaldybių administracijos, socialiniai ir ekonominiai partneriai ir konsultantai –ekspertai iš VŠĮ „Vilniaus verslo konsultacinio centro“. Regiono plėtros planas suderintas su Lietuvos regioninės politikos iki 2013 metų strategijos nuostatomis ir apimančią laikotarpį iki 2013 metų.

2008 m. Tauragės regiono plėtros planas papildytas ir patikslintas.

2010 m. Tauragės regiono plėtros planas atnaujintas panaudojus 2010 m. gegužės mėn. CSD Ingenieure und Geologen AG Lietuvos filialo atliktos Tauragės regiono atliekų tvarkymo studijos pasiūlymus.

Regiono plėtros plano tikslas – pertvarkyti regiono ekonomiką ir užtikrinti darnų kultūrinį bei ekonominį vystymąsi, plėtoti regiono centrą ir vystyti socialines plėtros teritorijas. Tauragės apskrities ateities veiklos strategija išryškina būtinybę:

- Spartinti ekonomikos augimą visame regione;
- Suteikti gyventojams platesnes darbo vietų, švietimo ir mokymosi, būsto ir socialinių paslaugų pasirinkimo galimybes;
- Pakelti gyventojų gyvenimo kokybės, pragyvenimo ir pajamų lygį;
- Efektyviai išnaudoti regiono kultūros vertybių ir gamtos grožio potencialą;
- Kurti patrauklų Tauragės regiono ir bendrai Vakarų Lietuvos įvaizdį Europoje ir pasaulyje.

Mes norime kurti sėkmingai besivystantį regioną, iniciatyvų regioną, kuriuo visi galėtume didžiulotis. Tauragės regiono plano tikslas - užtikrinti, kad šie uždaviniai būtų sėkmingai įgyvendinti. Plėtros strategija apima:

- Strateginius regiono prioritetus.
- Ambicingus tikslus ir uždavinius.
- Aiškiai apibrėžtas tikslų siekimo priemones.

Kadangi planas yra neabejotinai ambicingas, mes galime įgyvendinti jį tik bendradarbiaudami su regiono žmonėmis, bendruomenėmis, savivaldybėmis ir verslininkais, o taip pat su mūsų partneriais kaimyniniuose regionuose ir Europos Sąjungoje. Mes privalome rasti būdus, kaip geriau išnaudoti naujas galimybes, naujus mąstymo būdus, naujas technologijas, naujus teisės aktus, naujus finansinius išteklius ir, dirbdami kartu, garantuoti geresnę ateitį visiems.

Tai praktinė strategija, orientuota į aukštesnę visų Tauragės regiono gyventojų gyvenimo kokybę. Strategijos įgyvendinimas bus mums išbandymu ir ji nebus sėkminga be Jūsų pagalbos. Strategija negali mums išspręsti visas problemas iš karto, todėl turės būti nuolat atnaujinama ir koreguojama, priklausomai nuo besikeičiančių aplinkybių.

Kad būtume stiprūs derybose dėl projektų finansavimo su mūsų valstybės ir Europos institucijomis, mes privalome dirbti kuo geriau derindami veiksmus ir padėdami vieni kitiems. Kviečiu Jus visus bendram darniam darbui!

Tauragės apskrities viršininkas

Raimundas Vaitiekus

1. PAGRINDINIAI STATISTINIAI TAURAGĖS APSKRITIES SOCIO-EKONOMINĖS PLĖTROS RODIKLIAI

1.1. BVP, ŪKIO STRUKTŪRA IR EKSPORTAS

1 lentelė

Bendras vidaus produktas					
	Metai	Iš viso, mln. lt	Proc.	Vienam gyventojui, tūkst. lt.	Proc.
Lietuva	2000	45 736,8	100	13,1	100
	2001	48 636,9	100	14,0	100
	2002	52 070,0	100	15,0	100
	2003	56 959,4	100	16,5	100
	2004	62 697,8	100	18,2	100
	2005	72 060,4	100	21,1	100
	2006	82 792,8	100	24,4	100
	2007	98 669,1	100	29,2	100
	2008*	111 189,8	100	33,1	100
	2009*	92016,2	100	27,5	100
	2010				
Tauragės apskritis	2000	1 043,8	2,3	7,8	59,3
	2001	1 095,6	2,3	8,2	58,5
	2002	1 103,7	2,1	8,3	55,0
	2003	1 145,4	2,0	8,6	52,2
	2004	1 220,2	1,94	9,2	50,6
	2005	1 317,5	1,82	10,1	47,8
	2006	1 465,8	1,77	11,3	46,5
	2007	1 669,1	1,69	13,0	44,6
	2008*	1915,2	1,72	15,1	45,6
	2009				
	2010				

* Išankstiniai duomenys

2 lentelė

Pridėtinės vertės struktūra, proc.							
	Metai	AB Žemės ūkis, medžioklė miškininkystė,	CE Pramonė	F Statyba	GI Prekyba; viešbučiai ir restoranai; transportas, sandėliavimas	3K Finansinis tarpininkavimas; nekilnojamos	LQ Viešasis valdymas; paslaugos socialiniai sferai ir

		žuvininkystė			ir ryšiai	turtas, nuoma ir kita verslo veikla	komunalinė veikla
Lietuva	2000	6,3	23,8	6,0	30,2	12,5	21,2
	2001	5,5	24,7	5,9	31,0	12,3	20,5
	2002	5,4	23,4	6,3	32,4	12,5	20,0
	2003	5,0	24,5	7,1	32,3	12,3	18,8
	2004	4,7	25,8	7,2	31,7	12,5	18,2
	2005	4,8	25,3	7,5	31,4	13,8	17,1
	2006	4,3	24,1	8,8	30,8	15,0	17,0
	2007	3,9	22,3	10,2	31,7	16,3	16,3
	2008	4,3	21,4	10,0	30,0	16,6	17,4
	2009*						
	2010						
Tauragės apskritis	2000	17,6	16,5	9,8	22,1	10,6	23,4
	2001	17,5	15,6	9,3	22,6	9,6	25,4
	2002	16,2	14,0	10,8	24,2	9,7	25,1
	2003	15,7	15,9	11,3	22,1	10,0	24,6
	2004	13,5	17,3	10,5	22,4	11,3	25,0
	2005	15,5	17,8	5,1	24,6	12,2	24,7
	2006	12,5	18,8	7,0	24,6	12,9	24,0
	2007	12,8	19,2	7,9	23,3	13,5	23,3
	2008	11,6	19,6	9,0	22,0	12,9	24,6
	2009*						
	2010						

* Nėra duomenų

AB, CE, F, GI, 3K, LQ – veikla pagal ekonominių rūšių klasifikatorius.

3 lentelė

Lietuviškos kilmės prekių eksportas			
	Metai	Mln. lt.	Proc.
Lietuva	2000	12150,1	100,0
	2001	14315,0	100,0
	2002	15475,0	100,0
	2003	17739,9	100,0
	2004	20753,6	100,0
	2005	25631,0	100,0
	2006	28239,4	100,0
	2007	29498,5	100,0
	2008	38734,3	100,0
	2009*	28236,7	100,0
	2010		100,0

Tauragės apskritis	2000	86,4	0,7
	2001	108,9	0,8
	2002	100,3	0,6
	2003	181,6	1,0
	2004	220,7	1,1
	2005	258,5	1,0
	2006	349,5	1,2
	2007	360,2	1,2
	2008	327,2	0,84
	2009*	329,9	1,17
	2010		

* Išankstiniai duomenys

1.2. INVESTICIJOS

4 lentelė

Tiesioginės užsienio investicijos					
	Metai	Iš viso, mln. Lt.	Proc.	Vienam gyventojui, lt.	Proc.
Lietuva	2000	9337,3	100,0	2678	100,0
	2001	10661,9	100,0	3068	100,0
	2002	13183,8	100,0	3808	100,0
	2003	13699,4	100,0	3976	100,0
	2004	16192,6	100,0	4727	100,0
	2005	23895,8	100,0	7022	100,0
	2006	28924,6	100,0	8545	100,0
	2007	35503,9	100,0	10547	100,0
	2008	31591,3	100,0	9431	100,0
	2009**	33281,0	100,0	9997	100,0
	2010		100,0		100,0
Tauragės apskritis	2000	21,6	0,23	160	5,97
	2001	19,5	0,18	146	4,76
	2002	14,6	0,11	109	2,86
	2003	22,6	0,16	170	4,28
	2004	21,5	0,13	163	3,45
	2005	27,0	0,11	208	2,96
	2006	32,4	0,11	252	2,95
	2007	63,5	0,18	499	4,73
	2008	56,8	0,18	451	4,78
	2009**	47,5	0,14	381	3,81
	2010				
Tauragės r. sav.	2000	20,5	94,9* 0,22	389	14,5
	2001	18,3	93,8* 0,17	348	11,3
	2002	13,8	94,5* 0,10	263	6,9
	2003	20,0	88,5* 0,146	382	9,6
	2004	20,2	93,9* 0,12	389	8,2

	2005	24,4	90,4* 0,10	474	6,7
	2006	28,3	87,3* 0,098	555	6,5
	2007	53,0	83,9* 0,15	1046	9,9
	2008	41,5	73,0* 0,13	854	9,0
	2009**	38,9	81,9* 0,12	779	7,8
	2010				
Šilalės r. sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	0,0	0,0	1	0,021
	2005	0,0	0,0	1	0,014
	2006	0,1	0,0	2	0,023
	2007	0,1	0,0	4	0,038
	2008	0,3		9	0,115
	2009**	0,2	0,0	9	0,115
	2010				
Pagėgių sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	-	-	-	-
	2005	-	-	-	-
	2006	-	-	-	-
	2007	-	-	-	-
	2008	0,3	0,0	28	0,28
	2009**	0,2	0,0	18	0,18
	2010				
Jurbarko r. sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	1,3	0,008	35	0,74
	2005	2,6	0,011	71	1,01
	2006	4,0	0,014	112	1,31
	2007	10,4	0,029	295	2,72
	2008	14,7	0,046	427	3,13
	2009**	8,2	0,024	239	2,39
	2010				

* - Tauragės rajono savivaldybę palyginus su apskritimi.

** - Išankstiniai duomenys

5 lentelė

Materialinės investicijos					
	Metai	Iš viso, tūkst.	Proc.	Vienam	Proc.

		lt.		gyventojui, lt.	
Lietuva	2000	6553139	100,0	1873	100,0
	2001	7824007	100,0	2247	100,0
	2002	8124342	100,0	2342	100,0
	2003	8677710	100,0	2512	100,0
	2004	12104806	100,0	3523	100,0
	2005	15501046	100,0	4540	100,0
	2006	19893325	100,0	5861	100,0
	2007	26533580	100,0	7860	100,0
	2008	26123516	100,0	7779	100,0
	2009*				
	2010				
Tauragės apskritis	2000	55559	0,85	413	22,05
	2001	90913	1,16	678	30,17
	2002	122279	1,51	914	39,03
	2003	137923	1,59	1036	41,24
	2004	150055	1,24	1136	32,24
	2005	156731	1,01	1268	27,93
	2006	266856	1,34	2063	35,20
	2007	343562	1,29	2683	34,13
	2008	365781	1,4	2887	37,11
	2009*				
	2010				
Tauragės r. sav.	2000	28324	0,43	536	28,62
	2001	44225	0,57	840	37,38
	2002	54649	0,67	1040	44,41
	2003	55164	0,64	1052	41,88
	2004	59632	0,49	1144	32,47
	2005	80292	0,52	1555	34,25
	2006	138415	0,69	2702	46,10
	2007	161914	0,61	3183	40,50
	2008	140243	0,54	2777	35,69
	2009*				
	2010				
Šilalės r. sav.	2000	11986		379	
	2001	15218		482	
	2002	22456		713	
	2003	28907		922	
	2004	41518	0,34	1332	37,8
	2005	40589	0,26	1314	28,9
	2006	45343	0,23	1482	25,3
	2007	45837	0,17	1514	19,3
	2008	78256	0,30	2613	33,6
	2009*				

	2010				
Pagėgių sav.	2000	7150		586	
	2001	12404		1014	
	2002	16086		1317	
	2003	37973		3129	
	2004	23587	0,19	1964	55,7
	2005	17059	0,11	1439	31,7
	2006	27763	0,17	2379	51,1
	2007	62358	0,25	5428	69,0
	2008	62475	0,24	5523	70,1
	2009*				
	2010				
Jurbarko r. sav.	2000	8099		213	
	2001	19066		506	
	2002	29088		776	
	2003	15879		427	
	2004	25318	0,21	687	19,5
	2005	27791	0,18	765	16,8
	2006	55335	0,28	1544	26,3
	2007	73453	0,28	2076	26,4
	2008	84807	0,32	2427	44,0
	2009*				
	2010				

* Nėra duomenų

1.3. SMULKUS IR VIDUTINIS VERSLAS

6 lentelė

Verslo struktūros rodikliai (apyvarta mln. litų)			
	Metai	Mln. lt.	Proc.
Lietuva	2004	114005	100,0
	2005	139366	100,0
	2006	170167	100,0
	2007	207833	100,0
	2008	227049	100,0
	2009*		
	2010		
Tauragės apskritis	2004	1556	1,365
	2005	1922	1,379
	2006	2497	1,467
	2007	3218	1,548
	2008	3148	1,386
	2009		
	2010		
Jurbarko r. sav.	2004	289	0,253

	2005	348	0,249
	2006	485	0,285
	2007	603	0,290
	2008	643	0,283
	2009*		
	2010		
Pagėgių sav.	2004	43	0,037
	2005	96	0,069
	2006	186	0,109
	2007	206	0,099
	2008	233	0,102
	2009*		
	2010		
Šilalės r. sav.	2004	369	0,324
	2005	441	0,316
	2006	450	0,264
	2007	550	0,265
	2008	485	0,214
	2009*		
	2010		
Tauragės r. sav.	2004	865	0,759
	2005	1038	0,745
	2006	1376	0,809
	2007	1859	0,894
	2008	1708	0,752
	2009*		
	2010		

* Nėra duomenų

7 lentelė

Smulkios ir vidutinės įmonės 2008 m. pabaigoje						
	Iš viso veikiančių ūkio subjektų skaičius	Iš viso įregistruotų SVV įmonių	Iš viso veikiančių SVV įmonių	Iš viso veikiančių SVV įmonių dalis nuo įregistruotų, proc.	SVV veikiančių įmonių dalis nuo visų veikiančių ūkio subjektų, proc.	0-4 darbuotojai nuo visų veikiančių SVV įmonių, proc.
Lietuva	84 574	137 136	65 131	47,5	77,1	53,8
Tauragės apskritis	2 037	2 633	1 501	57,6	73,7	52,9
Jurbarko r. sav.	555		359		64,7	62,3
Pagėgių sav.	117		60		51,3	57,3

Šilalės r. sav.	417		304		72,9	56,6
Tauragės r. sav.	948		778		82,0	52,1

8 lentelė

Tauragės apskrityje veikiantys ūkio subjektai pagal darbuotojų skaičiaus grupes 2009 metų pradžioje										
Darbuotojų skaičių grupės	0-4	5-9	10-19	20-49	50-99	100-149	150-249	250-499	500-999	Iš viso
Tauragės apskritis	1143	344	222	179	102	26	15	6	-	2037
Jurbarko r.sav.	346	81	51	43	21	10	2	1	-	555
Pagėgių sav.	67	13	11	14	9	-	1	2	-	117
Šilalės r. sav.	236	68	44	39	23	3	4	-	-	417
Tauragės r. sav.	494	182	116	83	49	13	8	3	-	948

2009 m. sausio 1d. Lietuvoje buvo 84574 veikiantys ūkio subjektai. Tauragės apskrityje – 2037

1.4. UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA

9 lentelė

Užimtumas ir nedarbas				
	Metai	Vidutinis metinis užimtųjų skaičius, tūkst.	Užimtumo lygis, 15–64 m., proc.	Bedarbiai, proc. DAG (registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis)
Lietuva	2000	1397,8	58,7	10,2
	2001	1351,8	57,2	11,1
	2002	1405,9	59,6	9,7
	2003	1438,0	60,9	8,1
	2004	1436,3	61,1	6,8
	2005	1473,9	62,6	4,8
	2006	1499,0	63,6	5,6
	2007	1534,2	64,9	4,3
	2008	1520,0	64,3	5,8
	2009	1415,9	60,1	13,7
	2010			
Tauragės apskritis	2000	56,4	63,7	12,9
	2001	48,4	57,7	14,8
	2002	54,7	64,3	13,5

	2003	56,6	66,2	11,5
	2004	54,7	62,3	10,6
	2005	56,8	64,4	7,1
	2006	53,7	65,0	4,2
	2007	51,1	62,2	3,4
	2008	44,1	53,2	5,7
	2009	47,4	57,3	11,0
	2010			
Tauragės r. sav.	2000	23,1	N.d.	12,9
	2001	17,2	N.d.	15,0
	2002	19,1	N.d.	12,6
	2003	19,6	N.d.	10,8
	2004	18,3	N.d.	9,3
	2005	20,4	N.d.	5,4
	2006	18,3	N.d.	3,3
	2007	19,4	N.d.	N.d.
	2008	18,3	N.d.	N.d.
	2009	N.d.	N.d.	N.d.
	2010			
Jurbarko r. sav.	2000	16,1	N.d.	15,7
	2001	15,3	N.d.	18,5
	2002	17,2	N.d.	17,0
	2003	17,6	N.d.	14,6
	2004	16,4	N.d.	13,3
	2005	17,3	N.d.	10,0
	2006	16,3	N.d.	7,3
	2007	14,2	N.d.	N.d.
	2008	11,7	N.d.	N.d.
	2009	N.d.	N.d.	N.d.
	2010			
Pagėgių sav.	2000	3,7	N.d.	15,6
	2001	3,5	N.d.	18,0
	2002	4,5	N.d.	16,1
	2003	4,9	N.d.	13,0
	2004	5,0	N.d.	12,7
	2005	4,5	N.d.	7,4
	2006	4,5	N.d.	3,8
	2007	4,0	N.d.	N.d.
	2008	3,6	N.d.	N.d.
	2009	N.d.	N.d.	N.d.
	2010			
Šilalės r. sav.	2000	13,5	N.d.	8,7
	2001	12,4	N.d.	10,5
	2002	14,0	N.d.	9,6
	2003	14,5	N.d.	8,3

2004	15,0	N.d.	8,6
2005	14,6	N.d.	6,7
2006	14,6	N.d.	5,2
2007	13,5	N.d.	N.d.
2008	10,5	N.d.	N.d.
2009	N.d.	N.d.	N.d.
2010			

10 lentelė

Gyventojų užimtumas pagal ekonominės veiklos rūšis Tauragės apskrityje, tūkst..					
	2004	2005	2006	2007	2008
Vyrai ir moterys					
Iš viso pagal ekonomines veiklas (a-q)	54,7	56,8	53,7	51,1	44,1
Žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė (a-b)	22,8	25,2	20,6	12,4	8,1
Pramonė (c-e)	7,1	7,7	7,7	8,7	7,7
Statyba (f)	3,8	3,7	3,4	3,9	3,5
Paslaugos (g-q)	21,0	20,1	22,0	26,1	24,7
Vyrai					
Iš viso pagal ekonomines veiklas (a-q)	29,2	29,6	27,5	27,2	21,7
Žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė (a-b)	12,4	14,6	11,4	7,5	4,7
Pramonė (c-e)	3,5	3,3	3,3	4,9	4,0
Statyba (f)	3,7	3,4	3,3	3,7	3,4
Paslaugos (g-q)	9,7	8,2	9,5	11,1	9,7
Moterys					
Iš viso pagal ekonomines veiklas (a-q)	25,5	27,2	26,2	23,8	22,4
Žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė (a-b)	10,5	10,5	9,3	4,9	3,5
Pramonė (c-e)	3,7	4,5	4,3	3,8	3,7
Statyba (f)	0,1	0,3	0,1	0,1	0,2
Paslaugos (g-q)	11,3	11,9	12,5	15,01	15,0

11 lentelė

Žemės ūkio produkcija visuose ūkiuose, tūkst. lt.							
Lietuva	Metai	Bendroji žemės ūkio produkcija		iš jų :			
		Iš viso	Vienam gyventojui, lt.	Augalininkystė		Gyvulininkystė	
				Iš viso	Vienam gyventojui, lt.	Iš viso	Vienam gyventojui, lt.
	2005	5117333	1,50	2571817	0,75	2545516	0,75
	2006	4912970	1,45	2279279	0,67	2633691	0,78

	2007	6912172	2,05	3977578	1,18	2932594	0,87
	2008	7340029	2,19	4125523	1,23	3214506	0,96
	2009*						
	2010						
Tauragės apskritis	2005	361987	2,78	168375	1,29	193612	1,49
	2006	318511	2,47	117243	0,90	202268	1,57
	2007	456883	3,58	225223	1,77	231660	1,81
	2008	467655	3,71	218720	1,74	248935	1,97
	2009						
	2010						
Tauragės r. sav.	2005	80376	1,56	37963	0,74	42413	0,82
	2006	71892	1,41	27980	0,55	43912	0,86
	2007	104885	2,08	48368	0,96	56517	1,12
	2008	113158	2,23	49431	0,97	63727	1,26
	2009*						
	2010						
Jurbarko r. sav.	2005	111121	3,08	54998	1,52	56123	1,56
	2006	106834	2,99	46113	1,29	60721	1,70
	2007	151089	4,30	81218	2,31	69871	1,99
	2008	149958	4,31	76771	2,21	73187	2,10
	2009*						
	2010						
Pagėgių sav.	2005	46351	3,94	22695	1,93	23656	2,01
	2006	42816	3,70	18099	1,56	24717	2,14
	2007	60555	5,31	32743	2,87	27812	2,44
	2008	66482	5,92	34120	3,04	32362	2,88
	2009*						
	2010						
Šilalės r. sav.	2005	124139	4,03	52719	1,71	71420	2,32
	2006	96969	3,19	24051	0,79	72918	2,40
	2007	140354	4,66	62894	2,09	77460	2,57
	2008	138057	4,64	58398	1,96	79659	2,68
	2009*						
	2010						

* Nėra duomenų

12 lentelė

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis (su individualiomis įmonėmis)								
Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lietuva	971	982	1014	1073	1149	1276	1496	1802
Tauragės apskritis	766	754	766	807	859	936	1104	1332
Jurbarko r. sav.	752	726	746	768	820	890	1091	1306
Pagėgių sav.	809	921	918	977	1030	1144	1336	1590
Šilalės r. sav.	734	707	717	778	831	901	1054	1274
Tauragės r. sav.	782	755	764	803	855	938	1092	1327

12 lentelė (tęsinys)

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis								
Metai	2008	2009*	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lietuva	2152							
Tauragės apskritis	1637							
Jurbarko r. sav.	1684							
Pagėgių sav.	1908							
Šilalės r. sav.	1580							
Tauragės r. sav.	1591							

* Nėra duomenų

1.5. DEMOGRAFINĖ IR SOCIALINĖ STATISTIKA

13 lentelė

Gyventojų skaičius ir tankis, 2009 m.*				
	Gyventojų skaičius	iš jų, proc.		Gyventojų tankis, gyv./kv.km.
		miesto	kaimo	
Lietuva	3329006	66,97	33,03	51,3
Tauragės apskritis	124768	41,21	58,79	28,6
Jurbarko r. sav.	34226	39,65	60,35	23,0
Pagėgių sav.	11128	22,21	77,79	20,9
Šilalės r. sav.	29480	20,28	79,72	25,1
Tauragės r. sav.	49934	58,87	41,13	42,7

* Išankstiniai duomenys

14 lentelė

Gyventojai amžiaus grupėmis, proc.				
	Metai	0 – 15 m.	Darbingo amžiaus	Pensinio amžiaus
Lietuva	2000	21,3	57,9	20,8
	2001	20,6	58,9	20,5
	2002	19,9	59,9	20,2
	2003	19,2	60,8	20,0
	2004	18,6	61,7	19,7
	2005	18,3	62,3	19,4
	2006	17,5	63,1	19,4
	2007	16,9	63,6	19,5
	2008	16,4	64,3	19,3
	2009*			
	2010			
Tauragės apskritis	2000	24,3	53,8	21,9
	2001	23,5	55,0	21,5
	2002	22,7	56,4	20,9
	2003	21,9	57,4	20,7
	2004	21,2	58,4	20,6
	2005	20,5	59,3	20,2

	2006	19,7	60,4	19,9
	2007	19,0	61,2	19,8
	2008	18,2	62,2	19,6
	2009			
	2010			
Tauragės r. sav.	2000	23,8	55,2	21,0
	2001	22,9	56,4	20,7
	2002	22,0	57,7	20,3
	2003	21,1	58,8	20,1
	2004	20,2	59,9	19,9
	2005	19,4	60,7	19,9
	2006	18,5	61,8	19,7
	2007	17,9	62,4	19,7
	2008	17,2	63,4	19,4
	2009*			
	2010			
Jurbarko r. sav.	2000	n.d.	n.d.	n.d.
	2001	n.d.	n.d.	n.d.
	2002	n.d.	n.d.	n.d.
	2003	n.d.	n.d.	n.d.
	2004	n.d.	n.d.	n.d.
	2005	19,3	59,0	21,7
	2006	18,7	59,9	21,4
	2007	18,1	60,4	21,5
	2008	17,5	61,3	21,2
	2009			
	2010			
Pagėgių sav.	2000	n.d.	n.d.	n.d.
	2001	n.d.	n.d.	n.d.
	2002	n.d.	n.d.	n.d.
	2003	n.d.	n.d.	n.d.
	2004	n.d.	n.d.	n.d.
	2005	22,0	58,5	19,5
	2006	21,2	59,9	18,9
	2007	20,3	61,2	18,5
	2008	19,6	62,2	18,2
	2009*			
	2010			
Šilalės r. sav.	2000	n.d.	n.d.	n.d.
	2001	n.d.	n.d.	n.d.
	2002	n.d.	n.d.	n.d.
	2003	n.d.	n.d.	n.d.
	2004	n.d.	n.d.	n.d.
	2005	23,2	57,6	19,2
	2006	22,2	59,0	18,8

	2007	21,2	59,9	18,9
	2008	20,0	61,3	18,7
	2009*			
	2010			

* Nėra duomenų

15 lentelė

Natūralus gyventojų prieaugis ir migracija				
	Metai	Natūralus prieaugis/sumažėjimas	1000-iui gyventojų tenka natūralaus prieaugio/sumažėjimo	Migracijos saldo
Lietuva	2000	-4770	-1,3	-20306
	2001	-8853	-2,5	-2559
	2002	-11058	-3,2	-1976
	2003	-10392	-3,0	-6304
	2004	-13380	-3,2	-9612
	2005	-13348	-3,9	-8782
	2006	-13638	-4,0	-4857
	2007	-13435	-3,9	-5244
	2008	-8560	-2,6	-7718
	2009*	-5383	-1,6	-15483
	2010			
Tauragės apskritis	2000	-80	-0,6	-567
	2001	-375	-2,8	149
	2002	-518	-3,9	-60
	2003	-639	-3,3	-305
	2004	-680	-5,2	-568
	2005	-727	-5,6	-778
	2006	-788	-6,1	-508
	2007	-592	-4,6	-707
	2008	-474	-3,76	-869
	2009*	-443	-3,55	-845
	2010			
Tauragės r. sav.	2000	-68	-1,3	-172
	2001	-124	-2,4	-4
	2002	-198	-3,8	119
	2003	-145	-2,8	-50
	2004	-249	-4,8	-203
	2005	-279	-5,4	-198
	2006	-267	-5,2	-85
	2007	-180	-3,5	-180
	2008	-175	-3,48	-207
	2009*	-170	-0,34	-222
	2010			
Jurbarko r. sav.	2000	n.d.	n.d.	-197
	2001	-169	-4,5	-10

	2002	-168	-4,5	-95
	2003	-181	-4,9	-127
	2004	-249	-6,8	-184
	2005	-253	-7,0	-297
	2006	-274	-7,7	-166
	2007	-219	-6,2	-239
	2008	-172	-4,95	-261
	2009*	-164	-4,79	-340
	2010			
Pagėgių sav.	2000	n.d.	n.d.	-5
	2001	-50	-4,1	82
	2002	-40	-3,3	-12
	2003	-59	-4,8	-57
	2004	-70	-5,8	-67
	2005	-53	-4,5	-123
	2006	-98	-8,4	-88
	2007	-81	-7,1	-101
	2008	-51	-4,54	-124
	2009*	-42	-3,77	-55
	2010			
Šilalės r. sav.	2000	n.d.	n.d.	-193
	2001	-32	-1,0	81
	2002	-112	-3,6	-72
	2003	-54	-1,7	-71
	2004	-112	-3,6	-114
	2005	-142	-4,6	-160
	2006	-150	-4,9	-169
	2007	-112	-3,7	-187
	2008	-76	-2,55	-277
	2009*	-67	-2,27	-228
	2010			

* Išankstiniai duomenys

16 lentelė

Profesinių, aukštesniųjų mokyklų, kolegijų, universitetų, jų moksleivių (studentų) skaičius									
	Metai	Profesinės mokyklos		Aukštesniosios mokyklos		Kolegijos		Universitetai	
		Įstaigų skaičius	Mokinių skaičius	Įstaigų skaičius	Studentų skaičius	Įstaigų skaičius	Studentų skaičius	Įstaigų skaičius	Studentų skaičius
Lietuva	2000/01	84	47005	57	37378	7	3547	19	95593
	2001/02	81	45057	42	31964	16	10377	19	106913
	2002/03	82	44441	27	22367	24	26236	19	119548

	2003/ 04	83	44403	15	12262	27	40472	21	130245
	2004/ 05	73	46344	11	4842	27	52185	21	138516
	2005/ 06	76	46334	5	832	28	55949	21	141771
	2006/ 07	80	45362	1	16	28	56297	22	143204
	2007/ 08								
	2008/ 09								
	2009/ 10								
Tauragės apskritis	2000/ 01	2	1164	1	451	-	-	-	-
	2001/ 02	2	1067	1	436	-	-	-	-
	2002/ 03	2	1073	1	399	-	-	-	-
	2003/ 04	2	1123	1	262	-	128	-	-
	2004/ 05	2	1161	1	150	-	299	-	-
	2005/ 06	2	1177	1	56	-	400	-	-
	2006/ 07	3	1077	*	*	-	443	-	-
	2007/ 08	3	1099	*	*		452		
	2008/ 09	3	1177	*	*		387		
Tauragės r. sav.	2000/ 01	1	445	-	-	-	-	-	-
	2001/ 02	1	431	-	-	-	-	-	-
	2002/ 03	1	488	-	-	-	-	-	-
	2003/ 04	1	462	-	-	-	128	-	-
	2004/ 05	1	502	-	-	-	299	-	-
	2005/ 06	1	543	-	-	-	400	-	-
	2006/ 07	1	567	*	*	-	443	-	-

	2007/ 08	1	621	*	*		452		
	2008/ 09	1	639	*	*		387		
Jurbarko r. sav.	2000/ 01	-	-	-	-	-	-	-	-
	2001/ 02	-	-	-	-	-	-	-	-
	2002/ 03	-	-	-	-	-	-	-	-
	2003/ 04	-	-	-	-	-	-	-	-
	2004/ 05	-	-	1	150	-	-	-	-
	2005/ 06	-	427	1	56	-	-	-	-
	2006/ 07	1	332	1	-	-	-	-	-
	2007/ 08	1	311	*	*	-	-	-	-
	2008/ 09	1	325	*	*				
Pagėgių sav.	2000/ 01	-	-	-	-	-	-	-	-
	2001/ 02	-	-	-	-	-	-	-	-
	2002/ 03	-	-	-	-	-	-	-	-
	2003/ 04	-	-	-	-	-	-	-	-
	2004/ 05	-	-	-	-	-	-	-	-
	2005/ 06	-	-	-	-	-	-	-	-
	2006/ 07	-	-	-	-	-	-	-	-
	2007/ 08	-	-	-	-	-	-	-	-
Šilalės r. sav.	2000/ 01	-	-	-	-	-	-	-	-
	2001/ 02	-	-	-	-	-	-	-	-
	2002/ 03	-	-	-	-	-	-	-	-
	2003/ 04	1	260	-	-	-	-	-	-

	2004/ 05	1	209	-	-	-	-	-	-
	2005/ 06	1	207	-	-	-	-	-	-
	2006/ 07	1	178	*	*	-	-	-	-
	2007/ 08	1	167	*	*	-	-	-	-
	2008/ 09	1	213	*	*				

* Mokymas pagal aukštesniųjų studijų programas nuo 2007–2008 m. m. nevykdomas.

1.6. GYVENTOJŲ APSIRŪPINIMAS IR PERKAMOJI GALIA

17 lentelė

Vidutinės disponuojamos namų ūkio pajamos vienam namų ūkio nariui per mėnesį								
	Metai	Visos disponuojamos pajamos, lt.	iš jų :					
			samdomojo darbo pajamos, lt.	proc.	pajamos iš verslo, individualios veiklos, lt.	proc.	socialinės išmokos, iš viso, lt.	proc.
Lietuva	2003	457,6	253,2	55,3	62,6	13,7	107,2	23,4
	2004	495,8	275,3	55,5	68,7	13,9	117,8	23,8
	2005	579,7	328,1	56,6	79,4	13,7	130,8	22,5
	2006	680,8	408,6	60,0	90,2	13,2	145,9	21,4
	2007	859,3	536,4	62,4	105,0	12,2	182,6	21,2
	2008	986,8	612,8	62,0	105,4	10,7	233,3	24,4
	2009*							
	2010							
Tauragės apskritis	2003	372,4	163,7	43,9	88,1	23,7	95,8	25,7
	2004	425,6	182,3	42,8	97,3	22,9	126,6	29,7
	2005	481,2	225,9	46,9	119,4	24,8	116,3	24,2
	2006	542,8	235,4	43,4	130,1	24,0	156,1	28,7
	2007	730,0	324,3	44,4	117,8	24,3	199,0	27,3
	2008	861,0	348,1	40,4	250,4	29,1	239,1	27,8
	2009*							
	2010							

* Nėra duomenų

18 lentelė

Vidutinės vartojimo išlaidos vienam namų ūkio nariui per mėnesį								
	Metai	Visos vartojimo	Iš jų :					
			Maistui ir	Proc.	Būstui,	Proc.	Sveikatai,	Proc.

		išlaidos, lt.	nealkoholiniai gėrimams, lt.		vandeniui, elektrai, dujoms, ir kitam kurui, lt.		lt.	
Lietuva	2003	487,2	192,3	39,5	61,6	12,6	24,1	4,9
	2004	512,3	198,8	38,8	62,5	12,2	26,8	5,3
	2005	578,1	211,8	36,6	69,6	12,0	29,8	5,1
	2006	651,5	219,9	33,7	77,9	11,9	32,7	5,0
	2007	748,8	248,1	33,1	89,5	12,0	36,1	4,8
	2008	793,9	276,2	34,8	100,2	12,6	39,1	4,9
	2009*							
	2010							
Tauragės apskritis	2003	384,6	171,6	44,6	46,8	12,1	14,6	3,8
	2004	413,9	184,6	44,6	49,8	12,0	22,8	5,5
	2005	460,5	191,2	41,5	51,1	11,0	22,5	4,9
	2006	492,7	207,6	42,1	58,0	11,7	27,3	5,5
	2007	539,2	229,2	42,5	62,0	11,5	23,9	4,4
	2008	540,6	243,0	44,9	58,7	10,9	30,7	5,7
	2009*							
	2010							

* Nėra duomenų

19 lentelė

Gyvenamasis fondas (naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui, kvadratiniai metrai)				
	Metai	Iš viso (mieste ir kaime)	Mieste	Kaime
Lietuva	2000	22,8	21,7	25,1
	2001	22,8	21,6	25,4
	2002	23,0	21,8	25,4
	2003	23,0	21,8	25,5
	2004	23,4	22,3	25,7
	2005	23,8	22,6	26,0
	2006	24,1	22,9	26,3
	2007	24,4	23,2	26,8
	2008	24,9	23,8	27,2
	2009*			
	2010			
Tauragės apskritis	2000	22,9	23,5	22,5
	2001	22,1	21,0	22,8
	2002	21,4	19,7	22,6
	2003	21,7	20,8	22,4
	2004	22,5	21,7	23,1
	2005	22,7	21,9	23,2
	2006	22,9	22,2	23,4
	2007	23,2	22,3	23,8
	2008	24,0	24,2	23,9

	2009*			
	2010			
Tauragės r. sav.	2000	23,4	24,7	21,5
	2001	21,6	21,5	21,6
	2002	20,3	19,4	21,6
	2003	21,1	20,7	21,6
	2004	21,4	21,2	21,7
	2005	21,7	21,6	21,9
	2006	21,9	21,8	22,1
	2007	22,1	22,0	22,3
	2008	23,5	24,2	22,5
	2009*			
	2010			
Jurbarko r. sav.	2000	22,9	20,9	24,2
	2001	23,2	19,9	25,2
	2002	23,2	19,7	25,4
	2003	23,6	20,4	25,6
	2004	24,7	22,3	26,3
	2005	24,8	22,3	26,3
	2006	24,9	22,7	26,4
	2007	25,4	22,8	27,1
	2008	26,1	24,4	27,2
	2009*			
	2010			
Pagėgių sav.	2000	21,8	21,5	21,9
	2001	21,4	19,9	21,8
	2002	19,8	20,0	19,7
	2003	18,0	20,3	17,3
	2004	20,8	21,8	20,5
	2005	21,1	22,3	20,8
	2006	21,4	22,5	21,1
	2007	21,8	22,6	21,5
	2008	22,8	24,6	22,2
	2009*			
	2010			
Šilalės r. sav.	2000	22,4	24,1	21,9
	2001	21,8	21,3	21,9
	2002	21,9	21,4	22,1
	2003	22,1	22,1	22,1
	2004	22,3	22,2	22,3
	2005	22,6	22,5	22,6
	2006	22,8	22,8	22,8
	2007	23,1	23,0	23,2
	2008	22,8	23,2	22,7
	2009*			

	2010			
--	------	--	--	--

* Nėra duomenų

20 lentelė

Avarinis gyvenamasis fondas					
	Metai	Gyvenamasis fondas, tūkst. kvadratinų metrų, iš viso	Avarinio gyvenamojo fondo dalis, palyginus su visu fondu, proc.	Avarinio gyvenamojo fondo naudingas plotas, kvadratiniai metrai	Žmonių, gyvenančių avariniame gyvenamajame fonde, skaičius
Lietuva	2000	79502,1	4,1	105718	6025
	2001	79390,2	4,2	105253	6381
	2002	79532,7	4,2	104848	6198
	2003	79416,0	4,5	107838	6197
	2004	80214,0	3,6	83861	5153
	2005	80856,9	3,0	67907	3882
	2006	81416,8	3,2	74043	4067
	2007	82120,2	3,0	71504	3710
	2008	83351,3	2,9	69554	3654
	2009*				
	2010				
Tauragės apskritis	2000	3072,3	4,3	3141	134
	2001	2956,5	4,6	3471	146
	2002	2861,9	3,9	2934	129
	2003	2884,2	4,0	2863	101
	2004	2957,3	2,3	1902	65
	2005	2950,5	2,6	2163	73
	2006	2947,4	2,8	2163	70
	2007	2959,1	3,1	2450	71
	2008	3023,4	3,0	2261	73
	2009*				
	2010				
Tauragės r. sav.	2000	1234,0	4,6	1387	48
	2001	1134,5	4,8	1424	52
	2002	1065,6	4,8	1382	44
	2003	1103,2	4,8	1382	37
	2004	1112,6	4,8	1382	42
	2005	1115,3	4,8	1382	42
	2006	1117,4	4,6	1382	33
	2007	1120,4	4,6	1382	33
	2008	1183,8	4,5	1382	33
	2009*				
	2010				
Jurbarko r. sav.	2000				
	2001				

	2002	866,6			
	2003	873,5			
	2004	905,1			
	2005	893,3	0,3	86	5
	2006	887,4	0,5	118	9
	2007	893,8	0,3	73	6
	2008	905,6	0,2	51	4
	2009				
	2010				
Pagėgių sav.	2000				
	2001				
	2002	240,9			
	2003	217,2			
	2004	247,9			
	2005	248,2	1,4	175	10
	2006	248,1	1,2	143	8
	2007	248,1	0,9	108	5
	2008	255,5	1,2	108	11
	2009*				
	2010				
Šilalės r. sav.	2000				
	2001				
	2002	688,8			
	2003	690,3			
	2004	691,7			
	2005	693,7	4,2	520	16
	2006	694,5	4,1	520	20
	2007	696,8	6,5	887	27
	2008	678,5	5,7	720	25
	2009*				
	2010				

* Nėra duomenų

21 lentelė

Mažmeninės prekybos ir maitinimo įmonių, įskaitant prekybą variklinėmis transporto priemonėmis ir motociklais, jų techninę priežiūrą ir remontą, automobilių degalų mažmeninę prekybą, asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas, apyvarta (be PVM). Kodas 50520000 (EVRK 50+52)			
Lietuva	Metai	Iš viso, mln. Lt.	Tenka vienam gyventojui. Lt.
	2002	15639,7	4500
	2003	17641,2	5094
	2004	19612,8	5709
	2005	22923,4	6714
	2006	26016,0	7665
	2007	31573,2	9353
	2008	35787,2	10657

	2009*		
	2010		
Tauragės apskritis	2002	348,4	2599
	2003	413,6	3099
	2004	447,7	3389
	2005	496,6	3798
	2006	558,2	4316
	2007	729,7	5700
	2008	855,3	6750
	2009		
	2010		
Tauragės r. sav.	2002	180,1	3423
	2003	237,6	4523
	2004	253,9	4874
	2005	272,2	5271
	2006	299,0	4837
	2007	412,5	8108
	2008	487,8	9659
	2009*		
	2010		
Jurbarko r. sav.	2002		
	2003	89,2	2388
	2004	101,5	2757
	2005	116,1	3194
	2006	127,4	3555
	2007	151,5	4280
	2008	170,0	4865
	2009*		
	2010		
Pagėgių sav.	2002		
	2003	18,7	1534
	2004	20,8	1731
	2005	24,9	2103
	2006	31,1	2665
	2007	37,9	3304
	2008	42,4	3747
	2009*		
	2010		
Šilalės r. sav.	2002		
	2003	68,1	2168
	2004	71,5	2294
	2005	83,3	2698
	2006	100,7	3291
	2007	127,8	4221
	2008	155,1	5177

	2009*		
	2010		

* Nėra duomenų

22 lentelė

Pagrindinių telefono tinklų skaičius butuose, tenkantis 100 – ui gyventojų							
Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lietuva	28,7	27,9	21,8	18,7	18,7	18,2	18,0
Tauragės apskritis	22,4	21,8	15,9	13,4	13,2	12,9	12,9
Tauragės r. sav.	25,9	25,2	15,6	13,1	n.d.	n.d.	n.d.

23 lentelė

Namų ūkiai, turintys asmeninį kompiuterį, interneto prieigą, proc.				
	Asmeninis kompiuteris		Interneto prieiga	
Metai	2007	2008	2007	2008
Lietuva	42,0	48,0	40,3	47,1
Tauragės apskritis	28,7	40,7	27,2	42,1

24 lentelė

1000 – iui gyventojų tenka individualių lengvųjų automobilių								
Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lietuva	315	304	316	336	354	395	433	429
Tauragės apskritis	309	278	294	308	323	391	437	435
Tauragės r. sav.	329	294	314	329	343	395	438	444
Jurbarko r. sav.	n.d.	n.d.	330	353	368	421	466	445
Pagėgių sav.	n.d.	n.d.	197	159	172	363	418	437
Šilalės r. sav.	n.d.	n.d.	255	278	296	358	406	405

1.7. INFRASTRUKTŪRA

25 lentelė

Vietinės reikšmės automobilių kelių tankis km/km. kvadratiniai				
	Metai	Vietinės reikšmės automobiliai keliai, iš viso	Iš jų :	
			Su danga	Su patobulinta danga
Lietuva	2000	0,83	0,73	0,14
	2001	0,85	0,74	0,14

	2002	0,85	0,73	0,14
	2003	0,88	0,75	0,14
	2004	0,88	0,74	0,14
	2005	0,89	0,75	0,14
	2006	0,89	0,76	0,14
	2007	0,90	0,76	0,15
	2008	0,91	0,79	0,15
Tauragės apskritis	2000	0,92	0,81	0,10
	2001	1,01	0,89	0,11
	2002	0,99	0,83	0,09
	2003	1,01	0,85	0,10
	2004	1,00	0,84	0,10
	2005	1,00	0,85	0,10
	2006	1,01	0,85	0,10
	2007	1,01	0,85	0,10
Tauragės r. sav.	2000	1,03	0,83	0,15
	2001	1,36	1,12	0,17
	2002	1,25	0,88	0,14
	2003	1,32	0,91	0,15
	2004	1,29	0,93	0,17
	2005	1,29	0,93	0,17
	2006	1,29	0,93	0,17
	2007	1,29	0,93	0,17
Jurbarko r. sav.	2000			
	2001	0,62	0,58	0,04
	2002	0,67	0,64	0,03
	2003	0,67	0,64	0,03
	2004	0,68	0,62	0,06
	2005	0,68	0,62	0,06
	2006	0,68	0,62	0,06
	2007	0,68	0,62	0,06
Pagėgių sav.	2000			
	2001	0,82	0,70	0,12
	2002	0,80	0,73	0,07
	2003	0,82	0,76	0,06
	2004	0,85	0,76	0,09
	2005	0,85	0,76	0,09
	2006	0,88	0,76	0,12
	2007	0,88	0,76	0,12
Šilalės r. sav.	2000			
	2001	1,26	1,14	0,12

	2002	1,20	1,07	0,13
	2003	1,20	1,07	0,13
	2004	1,22	1,09	0,13
	2005	1,22	1,09	0,13
	2006	1,22	1,09	0,13
	2007	1,22	1,09	0,13
	2008	1,22	1,09	0,13

1.8. APLINKOSAUGA

26 lentelė

Gyventojų procentas savivaldybėse, kuriems teikiamos viešos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos	
Savivaldybė	Paslaugos teikimo apimtis, %
Tauragės r.	68
Jurbarko r.	50
Šilalės r.	83
Pagėgių	87

27 lentelė

Bendras atliekų surinktas per 2008 m.			
Savivaldybė	Bendras atliekų kiekis, t	Antrinių žaliavų kiekis, t	Surinktų komunalinių atliekų kiekis, t
Tauragės r.	12 745,592	657,923	12 088
Jurbarko r.	6 753,342	261,342	6 492
Šilalės r.	3 434,393	28,393	3 406
Pagėgių	727,89	4,388	723,5
Viso apskrityje 2008 m.	23 661,217 t/metus		

2. SEKTORIŲ SSGG ANALIZĖ

Verslo, pramonės ir kaimo plėtros sektoriaus SSGG analizė

Stiprybės
Patogi geografinė padėtis plėtoti verslus (šalia didelė rinka – Klaipėdos miestas; pasienio regionas su patogia antžeminio transporto infrastruktūra, orientuota ir į Kaliningrado sritį ir į Latviją Via Hanzos koridoriu)
Santykinai nebrangi darbo jėga, patikimi ir sąsūs gyventojai
Senos, gijos ir pažangios pieninių ir mėsinių galvijų, bitininkystės verslo bei pieno ir mėsos produktų pramoninės ir individualios gamybos tradicijos
Kvalifikuotos darbo jėgos pasiūla mėsos perdirbimo ir medžio apdirbimo srityse
Suformuota verslo ir žemės ūkio rėmimo sistema
Santykinai pigi žemė
Sukultūrinta ir nudrenuota žemė
Daug laisvos žemės, yra teritorijų, tinkamų užsienio investicijoms
Mažas dirvožemio užterštumas, žemės ūkyje gaminama ekologiškai švari produkcija
Yra sąlygos formuoti alternatyvias veiklas – kaimo turizmą, amatus, paslaugas, kitus smulkiųjų verslų sektorius
Daug stiprių, kompaktiškų įmonių (mėsos perdirbimas, medžio apdirbimas)
Darbo birža naudoja platų aktyvių darbo rinkos priemonių arsenalą, sėkmingai bendradarbiauja su savivaldos institucijomis bei darbdaviais
Rekreacijos ir turizmo veiklai palankus klimatas, stabili ekologinė būklė, socialiniai ištekliai, gyventojų patirtis, tradicijos
Gera išplėtotas, ypač kaimyninėje Klaipėdos apskrityje, rekreacijos ir turizmo mokslo ir studijų institucijų tinklas, aukštas taikomųjų tyrimų potencialas
Santykiniai patraukli aplinka ir kraštovaizdis, turtingas etninis ir istorinis paveldas, unikalūs aukštą turistinių atraktyvumą turintys objektai
Silpnybės
Santykinai žemas regiono gyventojų, ypač kaime, verslumo lygis, pradinio kapitalo stygius verslo pradžia
Nėra viešbučių, motelių, kempingų, kitų turistams ir svečiams paslaugas teikiančių objektų
Neišvystytas turistinių trasų ir pakelės objektų tinklas
Silpna rekreacijos ir turizmo marketinginė veikla.
Prastas paslaugų įmonių tinklas miesteliuose, kaimo vietovėse
Nėra kaimo turizmo vystymo ir plėtros tradicijų
Lėšų stygius kurti alternatyvius verslus kaime
Silpnos kaimo bendruomenės
Daug apleistų, nenaudojamų buvusių pramoninių ir žemės ūkio paskirties pastatų
Ribotas priėjimas prie finansinių išteklių, esminių konsultacijų, dalykinės informacijos pradedantiems

turizmo veiklą
Neišvystyta turizmo informacinė sistema
Nepakankami rekreacijos ir turizmo sektoriaus administravimo pajėgumai ir finansavimas apskrities ir savivaldybių administracijose
Mažas jaunimo aktyvumas versle, pramonėje ir žemės ūkyje
Žema vartotojų perkamoji galia, ypač kaimo vietovėse, stabdo SVV plėtrą.
Smulkaus ir vidutinio verslo įmonių vadovai stokoja marketingo, vadybos, finansų valdymo žinių
Įmonėms trūksta aukštos kvalifikacijos specialistų ir darbininkų (kvalifikuoti specialistai ir jaunimas migruoja į kitus miestus ir užsienį)
Žema teikiamų paslaugų kokybė, ypač kaimo vietovėse
Nepakankamos smulkių ūkių galimybės pasinaudoti paramos lėšomis
Silpna kaimo gyventojų motyvacija ir gebėjimai kurti alternatyvius verslus vietoje tradicinių žemės ūkio veiklų
Nepakankamas finansavimas melioracinių įrenginių priežiūrai
Mažas inovacinių smulkaus ir vidutinio verslo įmonių skaičius
Nepakankamas įdirbis pritraukiant investicijas
Nepakankamai formuojamas regiono įvaizdis
Vykdomas tik pirminis medienos apdirbimas, nesukuriantis didelės pridėtinės vertės
Silpnos ūkininkų organizacijos, nepakankamai dirbančios kooperatinių ryšių bei struktūrų plėtojimo srityje
Neefektyvi žemės reforma, smulkūs, nespecializuoti ūkiai, didelis žemės ūkyje dirbančių skaičius
Nepakankama asocijuotų verslo struktūrų veikla
Pasenusi žemės ūkio technika
Stambūs prekybos centrai išstumia iš rinkos smulkius ir vidutinius prekeivius
Nėra agroserviso paslaugų įmonių
Neparengti daugelio regiono gyvenviečių strateginiai planai, teritorijų bendrieji ir specialieji planai.
Galimybės
Narystė Europos Sąjungoje sudaro galimybes pasinaudoti finansine ir technine pagalba
Investicijos į žmogiškąjį kapitalą formuos aukštos kvalifikacijos specialistų pasiūlą, ženkliai pagerins darbo jėgos kokybę
Maisto produktų realizavimo rinkų plėtra skatins žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių veiklą
Rinkų Europos Sąjungoje plėtros galimybės
Globalizacija ir ūkio internacionalizavimas padidins investicijų į verslo sektorių galimybes
Naujos veiklos nišos smulkiam ir vidutiniam verslui
Investicijos į turizmo plėtrą paskatins keliautojų srautus, formuos aptarnavimo sektoriaus plėtrą, naujų paslaugų atsiradimą
Verslo infrastruktūros plėtra, vystant sistemą „verslas – verslui“
Pažangių technologijų diegimas didins įmonių konkurencingumą vidaus ir užsienio rinkose
Laisvos teritorijos su inžinerinėmis komunikacijomis suteiks investicinį patrauklumą
Netradicinės žemės ūkio produkcijos gamybos skatinimas didins ūkių konkurencingumą
Ekologiškų maisto produktų paklausa suteiks naujas galimybes netradicinei veiklai žemės ūkyje
Dėl struktūrinės paramos bei alternatyvių verslų plėtojimo augs kaimo gyventojų perkamoji galia
Prognozuojamas transporto srautų augimas per regiono teritoriją skatins atitinkamų paslaugų poreikį
Grėsmės

Investicinių lėšų stygius įmonėse neleis pasinaudoti ES struktūrinių fondų teikiama parama
Aukšti reikalavimai ir įvairios kliūtys eksporto rinkose
Atvira rinka aštrins vietos gamintojų konkurenciją su importuojama produkcija
Energetinių, darbo ir kitų išteklių brangimas mažins gaminamos produkcijos konkurencingumą
Kvalifikuoti specialistai migruos į šalies didžiuosius miestus ir užsienį
Nepakankami finansiniai ištekliai neleis smulkiems kaimo verslininkams pasinaudoti teikiama parama
Nepakankamas verslo ir pramonės gaminių konkurencingumas tarptautinėse rinkose mažins įmonių potencialią, padidės bankrotų skaičius
Administracinių gebėjimų stygius, silpna informacinės bei konsultacinės paramos sistema neleis verslui pasinaudoti galima parama
Aštri konkurencija su kitais Lietuvos regionais dėl investicijų pritraukimo
Trumpas turizmo sezonas, prastos galimybės pasiūlyti platų ne sezono paslaugų asortimentą
Stambūs prekybos centrai iš rinkos visiškai išstums smulkius ir vidutinius prekeivius
Žemės naudmenų našumo mažėjimas ir nepakankamos investicijos į agroservisą bei melioracines sistemas
Pigi importuojama žemės ūkio produkcija išstums smulkius ūkius iš maisto perdirbimo įmonių tiekimo sistemos
Žemės ūkio sektoriuje dirbančių gyventojų senėjimas skatins technologinį atsilikimą tradicinėje veikloje

Žmogiškųjų išteklių sektoriaus SSGG analizė

Stiprybės
Regiono teritorijoje veikia optimalus švietimo įstaigų tinklas, geras paslaugų prieinamumas moksleiviams, mokymas vyksta viena pamaina
Organizacijų, piliečių didelis noras kompiuterizacijos ir informacijų technologijoms diegti ir naudoti
Pradėjo kurtis kaimų bendruomenės, aktyvėja nevyriausybinų organizacijų veikla
Darbo birža naudoja platų aktyvių darbo rinkos priemonių arsenalą, sėkmingai bendradarbiauja su savivaldos institucijomis bei darbdaviais
Regione gausu tradicinių kultūrinių renginių ir švenčių, jose aktyviai dalyvauja visuomenė
Didėja užimtumas privačiame sektoriuje, smulkiame ir vidutiniame versle
Didėja specialistų, turinčių šiuolaikinį modernų profesinį išsilavinimą, paklausa
Suaugusių žmonių perkvalifikavimas darbo rinkos mokymo centruose
Išsaugotas kultūros ir istorinis paveldas
Platus bibliotekų ir kultūros įstaigų tinklas regione
Perkvalifikavimo, testinio mokymosi siekimas
Vyksta aktyvi kraštotyrinė, etnokultūrinė veikla
Silpnybės
Trūksta šiuolaikinių sporto objektų (sporto salės, aikštynai, baseinai), esamus reikia modernizuoti
Į regioną negrįžta įgiję aukštąjį išsilavinimą jauni žmonės
Nepakankama kultūros, švietimo, sporto įstaigų materialinė bazė, blogos darbo sąlygos, kritinė pastatų būklė

Bloga dalies kultūros paveldo objektų būklė, pažeistas rekreacinis ir urbanistinis kompleksiskumas
Maži regiono savivaldybės biudžetai – menki švietimo, socialinių bei kultūros darbuotojų atlyginimai
Regiono nesukurta vieninga interneto paslaugų teikimo sistema
Neišplėtotą suaugusiųjų mokymo sistemą (ypač kaime)
Trūksta kompiuterinės technikos specialistų, užsienio kalbų ir informatikos mokytojų
Administracinių gebėjimų trūkumas švietimo įstaigose (mokyklų vadovų, mokytojų)
Neišvystyta darbdavių skatinimo sistema tobulinti darbuotojų kvalifikaciją, permokymą
Pasenusi regiono mokymo įstaigų materialinė bazė ir mokymo programos neužtikrina mokymo kokybės
Bendrojo lavinimo mokyklose trūksta kryptingo profesinio orientavimo, ekonomikos pagrindų mokymo
Nekuriamos darbo vietos žmonėms su negalia
Galimybės
ES struktūrinių fondų žmogiškųjų išteklių plėtros lėšų panaudojimas
Informacinės visuomenės kūrimas- prioritetinga šalies programa, finansuojama iš ES struktūrinių fondų
Nevyriausybinių organizacijų iniciatyvų skatinimas ir veiklos plėtra švietimo ir kultūros sektoriuose
Palanki regiono smulkaus ir vidutinio verslo, tarptautinių ryšių plėtra sudarys sąlygas naujų darbo vietų atsiradimui
Sparti technologijų kaita pareikalaus turimų kompetencijų atnaujinimo
Remti nekomercinių informacijos centrų steigimąsi vietos bendruomenėse (plėsti naudojimąsi informacinėmis technologijomis ir kt.).
Panaudoti ugdymo įstaigų potencialą teikiant mokymo paslaugas, didinant viešųjų interneto prieigos taškų kiekį
Nevyriausybinių organizacijų iniciatyvų rėmimas, organizuojant neformalaus ugdymo paslaugas.
Dalyvavimas įvairaus lygio šalies ir regioninėse strateginėse iniciatyvose (žinių ekonomika, informacinės visuomenės plėtra ir pan.)
Kultūrinio bendradarbiavimo su ES šalimis plėtojimas
Turistų srautų padidėjimas, susidomėjimo Lietuva ir jos regionais augimas
Savarankiškų įstaigų galimybė ieškoti papildomo finansavimo
ES struktūrinių fondų lėšos padės ne tik saugoti, restauruoti ir atkurti paveldą, bet ir padaryti jį patrauklesniu, atraktyviu
Informacinė veikla bei aktyvus regiono įvaizdžio formavimas
Pakilęs vietinių žmonių pragyvenimo lygis įgalins aktyviau dalyvauti kultūriniame gyvenime, lankytis muziejuose, galerijose, renginiuose, keliauti.
Verslo iniciatyvos švietimo, kultūros ir sporto srityse pagyvins šių sferų aktyvumą, suteiks naujų impulsų jas plėtojant
Programinis vietos valdžios požiūris į žmogiškųjų išteklių sferą leis sukurti ir įgyvendinti įvairias iniciatyvas, paremtas ilgalaikiu finansavimu
Ekologiškų produktų gamyba sukurs naujas darbo vietas ir pareikalaus naujų žinių, kvalifikacijos ir sudarys sąlygas jų įgyvendinimui
Grėsmės
Aukštos kvalifikacijos specialistų migracija į didmiesčius bei užsienį
Nepakankamas skiriamų finansinių išteklių panaudojimo efektyvumas
Nepalankios demografinės tendencijos - mažėjantis vaikų gimstamumas, gyventojų senėjimas.

Blogėjant gyvenimo sąlygoms, ne visos šeimos pajėgios leisti vaikus į mokyklą, kritiška būklė asocialiose šeimose
Pavojus lygiomis galimybėmis įgyti kokybišką išsilavinimą (netolygumai tarp mokymo paslaugų kokybės miesto ir kaimo mokyklose, turtinė diferenciacija)
Regiono savivaldybės negalės kokybiškai vykdyti priskirtų ir deleguotų joms funkcijų dėl nepakankamo finansavimo administracinių gebėjimų ugdymui bei aukštos kvalifikacijos specialistų trūkumo
Galimas nedarbo augimas dėl struktūrinių pokyčių verslo bei žemės ūkio konkurencingumo mažėjimo
Problematisškas ilgalaikių bedarbių perkvalifikavimas ir jų integravimas į darbo rinką
Didėjantis žmonių, dėl senyvo amžiaus neturinčių galimybės tobulinti kvalifikaciją ar persikvalifikuoti, skaičius (ypač kaime)
Neigiama socialinės aplinkos įtaka užimtumo problemoms spręsti
Nykstančios etnokultūrinės tradicijos ir vertybės užleis vietą masinei kultūrai
Turimos kultūros įstaigų bazės nykimas dėl nepakankamo finansavimo
Svarbių kultūros paveldo objektų nykimas dėl nepakankamo dėmesio bei finansavimo

Viešųjų paslaugų sektoriaus SSGG analizė

Stiprybės
Išplėtotas pirminės sveikatos priežiūros (tame tarpe kaimo medicinos punktų) tinklas, pakankamas ambulatorinių ir stacionarinių paslaugų teikimo lygis regione
Pakankamai išplėtotą socialinių paslaugų teikimo infrastruktūra, leidžianti tenkinti būtiniausius poreikius
Koordinuojamas sveikatos priežiūros ir socialinių darbuotojų darbas
Aukšta socialinių darbuotojų kvalifikacija
Visose ambulatorijose dirba bendrosios praktikos gydytojai
Steigiamos grupės, vykdančios prevencinį darbą su socialiai pažeidžiamais sluoksniais
Silpnybės
Prasta asmens sveikatos priežiūros įstaigų materialinė bazė, pastatų būklė (ypač kaimo vietovėse)
Nepakankamas sveikatos priežiūros įstaigų aprūpinimas medicinine įranga, trūkstant poreikio atskiroms med. paslaugoms, negalima įsigyti naujos brangios įrangos
Negausus socialinių paslaugų pasirinkimas
Socialinių pašalpų sistema pakankamai formali, neskatina realaus pašalpų gavėjo būklės įvertinimo ir lėšų taupymo
Nėra psichologinės pagalbos sistemos
Nepakankamai vykdoma sveikatos profilaktinė priežiūra
Administracinių gebėjimų stoka sveikatos priežiūros įstaigose
Mažai užimtumo centrų žmonėms su negalia, socialinės rizikos šeimų vaikams
Mažai finansuojami kaimų ir mokyklų medicininiai punktai
Visuomeninė aplinka ir būstas nepritaikyti neįgaliesiems
Pašalpų mokėjimo tvarka neskatina bedarbių ieškotis darbo, sudaro paskatas atsirasti išlaikytinių nuotaikoms, didelis pašalpų gavėjų skaičius
Mažas darbuotojų, dirbančių socialiniame sektoriuje (ir sveikatos) darbo užmokestis

Alkoholizmas, smurtas šeimoje, vaikų nepriežiūra
Socialinė įtampa, psichologinis diskomfortas
Galimybės
Pritraukti lėšas iš ES struktūrinių fondų socialinės atskirties zonoje esantiems neįgaliesiems, šeimoms, asmenims remti.
Pritraukti ES struktūrinių fondų lėšas bendruomeninių paslaugų struktūrai plėtoti
Parengti projektus lėšoms gauti iš ES struktūrinių fondų specialiųjų socialinių paslaugų plėtrai regione (dienos, vakaro, krizių centrai, nakvynės namai ir kt.)
ES struktūrinių fondų lėšų pritraukimas, vykdant gydymo įstaigų restruktūrizaciją, ruošiant bei tobulinant specialistus
Glaudesnio bendradarbiavimo tarp socialinės paskirties ir sveikatos apsaugos sistemos įstaigų užtikrinimas, medicinos darbuotojų perkvalifikavimas į socialinius darbuotojus
Informacinių sistemų diegimas sveikatos priežiūros įstaigose gerins teikiamų paslaugų kokybę
Informacinių ir komunikacinių technologijų panaudojimas socialinės paramos analizei bei kontrolei (internetas, kompiuterinio tinklo plėtra).
Sukurti vieningą policijos informacinę sistemą, kuri atitiktų šiuolaikinius reikalavimus
Nuoseklus ir sistemingas visuomenės teisinis švietimas
Aktyvus bendruomenių dalyvavimas viešųjų paslaugų teikimo srityje
Darbuotojų kompetencijos kėlimas, pasinaudojant žmogiškųjų išteklių plėtros finansavimo galimybėmis
Grėsmės
Senstantys gyventojai, didėjantis medicininių paslaugų, o tuo pačiu ir socialinių paslaugų poreikis
Sunkiai prieinamos aukštos kokybės sveikatos priežiūros paslaugos, sukoncentruotos didžiuosiuose miestuose
Investicinių lėšų stygius ir administracinių gebėjimų trūkumas neleis pasinaudoti ES struktūrinių fondų teikiamomis galimybėmis
Vykdomos nacionalinės socialinės paramos programos mažai įtakos regiono gyventojų socialinių problemų sprendimą
Nepakankamas finansavimas ir blogėjanti socialinė-ekonominė aplinka gali turėti neigiamos įtakos gyventojų sveikatingumui
Nepakankamas sveikatos sektoriaus darbuotojų apmokėjimas skatina kvalifikuotai paruoštus specialistus vykti dirbti į kitas valstybes
Lėšų trūkumas materialinei bazei gerinti, kvalifikacijai kelti
Didėjant nedarbo lygiui regione, galimas darbo vietų mažėjimas socialinės rizikos asmenims
Socialinės rizikos grupių asmenų migracijos didėjimas iš rajonų centrų į kaimiškąsias vietas, benamių skaičiaus augimas
Gali padaugėti asocialių šeimų ir jose augančių vaikų
Bendras ekonominis lygis, socialinis ir politinis nestabilumas daro įtaką siekiant rezultatų bei komplektuojant policijos sistemos pareigybes

Infrastruktūros plėtros ir aplinkos apsaugos sektoriaus SSGG analizė

Stiprybės
Patogi geografinė padėtis – Pasienio regionas su patogia antžeminio transporto infrastruktūra, orientuota į Kaliningrado sritį ir vidinius Lietuvos regionus (geležinkelis Radviliškis-Sovetskas, regiono paribiu eina greitkelis Klaipėda-Kaunas, magistralinis kelias Kaliningradas-Ryga (senasis “Hansos” kelias), upių laivininkystei tinkantis Nemunas).
Santykinai švari aplinka
Santykinai aukšta gamtinės (natūralios) aplinkos ir kraštovaizdžio kokybė, turtingas kultūrinis, istorinis ir socialinis paveldas
Santykinai gera ir stabili regiono ekologinė būklė, sumažėjusi tarša iš pramonės ir žemės ūkio objektų
Tankus rajoninių kelių tinklas, plečiamas gyvenviečių gatvių tinklas
Gera išvystyta elektros energijos perdavimo ir skirstymo sistema, užtikrinant elektros energijos poreikius visų rūšių vartotojams
Centralizuota vandens tiekimo sistema naudojasi didesnioji regiono gyventojų dalis
Pertvarkoma šilumos ūkio sistema
Gamtiniai ir kultūriniai turizmo ištekliai sudaro sąlygas vystyti viešąją infrastruktūrą
Numatytos teritorijos investicijoms pritraukti
Administracinė patirtis rengiant ir įgyvendinant investicinius projektus
Įgyvendinama regiono atliekų surinkimo sistema
Pakankami vietiniai ištekliai (žvyro, smėlio, molio, durpių)
Silpnybės
Daugelyje kaimo gyvenviečių neišspręstas nuotėkų valymas, esamų NVĮ būklė - prasta
Neproduktyvus energijos naudojimas (maža pastatų šiluminė varža, neracionalios technologijos, šilumos tiekimo sistemos)
Nesukurta geoinformacinė sistema
Bloga vietinės ir kai kurių valstybinės reikšmės kelių būklė
Kaimo vietovėse yra nedidelis procentas kelių su pagerinta danga; didelę dalį vietinio susisiekimo maršrutų sudaro labai prastos kokybės žvyrkeliai. Prasta vietinių kelių priežiūra. Trūksta eismo reguliavimo prietaisų.
Nepakankamas gyvenviečių gatvių apšvietimas
Pasenusios vandens ūkio gamybos ir perdavimo technologijos
Neišvystyti vandentiekio ir nuotekų tinklai, prasta esamų būklė
Neišvystyti šilumos tinklai, bloga esamų šilumos tinklų būklė
Daugelio viešųjų pastatų bloga energetinė būklė
Neišvystyta turizmui ir poilsiui skirta infrastruktūra
Neefektyviai veikianti atliekų tvarkymo sistema
Nepakankama socialinės-ekonominės kultūrinės ir rekreacinės infrastruktūros kokybė kaime ir mieste
Neefektyvus regiono vandens ūkis. Daugelis kaimo gyvenviečių neprijungta prie viešojo tiekimo tinklo ir kanalizacijos sistemų
Regionas neturi gamtinių dujų tiekimo ir dujotiekio skirstomojo tinklo sistemų
Nemaža kaimo ir dalis miestelių gyventojų vartoja negilius kastinius šulinius, užterštą nitratais vandenį

Didelė dalis vandens tiekimo sistemų susidėvėję, kai kurie iš jų 50-70 metų senumo
Suintensyvėjęs neregamentuojamas gamtinių teritorijų įsisavinimas spartina kraštovaizdžio vertybių nykimą
Apleisti ir nerekultivuoti karjerai ir sąvartynai, iš dalies išardyti ūkiniai pastatai doko kraštovaizdį
Labai prasta gyvenamųjų būstų priežiūra regione, vangiai kuriamos daugiabučių namų bendrijos, nepritaikyta aplinka ir būstas neįgaliesiems
Galimybės
Narystė Europos Sąjungoje sudarys galimybes pasinaudoti jos finansine ir technine pagalba
Tarptautinių finansinių institucijų bei privataus kapitalo pritraukimas infrastruktūros plėtros srityje
Geri administraciniai gebėjimai suteiks galimybes rengti ir įgyvendinti projektus infrastruktūros plėtros srityje
Elektros energijos linijų ir įrenginių galingumo atsarga leis vystyti pramonės šakas, imlias elektros energijai; objektų prijungimas pareikalaus palyginti nedidelių investicijų
Pramonės plėtra skatins elektros energijos bei dujų vartojimą
Su ES parama bus galima įrengti modernias vandentiekio sistemas ir išplėsti jų tinklus kaimo gyvenvietėse
Turizmo paslaugų plėtra, augantys turistų srautai sąlygos turizmo ir viešosios infrastruktūros plėtrą, grindžiamą finansavimu iš įvairių šaltinių (savivaldybės bei paramos lėšos, privatus kapitalas)
Įgyvendinami atsinaujinančiųjų energijos išteklių panaudojimo projektai, diegiant šiems ištekliams naudoti naujas technologijas
Didinti regiono miškingumą apželdinant nenašias ir rekultivuotinas žemes
Didinti regiono saugojamų teritorijų vaidmenį subalansuotoje viso Baltijos jūros regiono plėtroje
Grėsmės
Mažos savivaldybių investicinės galimybės projektams (tarp jų – ir struktūrinių fondų) finansuoti ir įgyvendinti, nėra aiški savivaldybių skolinimosi tvarka ir galimi limitai
Nepakankami administraciniai gebėjimai (žema projektų kokybė ir įgyvendinimas) neleis pasinaudoti sanglaudos ir struktūrinių fondų finansavimo galimybėmis
Skirstomųjų tinklų privatizavimas gali pabloginti vartotojų (ypač vienkiemių, nedidelių gyvenviečių, smulkių ūkininkų) padėtį
Turimų energetinių sistemų demontavimas dėl nepakankamo vartotojų kiekio
Perėjimas prie ES taikomų aplinkosaugos normatyvų pareikalaus didelių kapitalo investicijų į aplinkosauginių reikalavimų įgyvendinimą
Vandens tiekimo įrenginių ir tinklų būklės spartus blogėjimas dėl nepakankamų investicijų, eksploatacinių išlaidų augimas
Vartotojų skaičiaus mažėjimas gali sąlygoti komunalinių paslaugų dotavimo poreikį

3 Skyrius. TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS STRATEGIJA

3.1.Regiono plėtros vizija

Tauragės regionas – svarbi Rytų Baltijos erdvinės struktūros dalis, išsaugojusi savo gamtos unikalumą ir kultūrinį savitumą, sėkmingai išnaudojanti tarptautinės integracijos siekius, nuosekliai įgyvendinanti darnaus vystymosi politiką, užtikrinančią sveiką aplinką, efektyvų gamtinių ir intelektualinių išteklių naudojimą, stabilų ekonomikos augimą ir stiprias socialines garantijas.

Tauragės regionas – Lietuvos upinis ir sausumos “tiltas” turizmo, ekonominiams bei kultūriniams mainams tarp Rytų-Vakarų ir Šiaurės-Pietų prie Nemuno ir Baltijos jūros.

Tai :

- Svarbus šalies rekreacijos ir turizmo regionas;
- Bendradarbiavimo abipus sienų lyderis;
- Darniai besivystantis regionas;
- Gražus ir švarus regionas, kuriame visiems patogiu ir saugu gyventi;
- Intensyviai plėtojantis ekologinę žemdirbystę regionas;
- Regionas turtingas savita ir plačia kultūrinių įvykių, tradicijų mozaika.

Tauragės apskrities regioninės plėtros planas suteiks pagrindą, pagal kurį gali vystytis šio įvairialypio regiono ekonomika. Sėkmingos politikos pagrindas yra inovacinis vietos privalumų išnaudojimas, siekiant užtikrinti regiono konkurencingumą ir subalansuotą ekonominį augimą.

Bus **bendradarbiaujama** su pagrindiniais veikėjais, veikiančiais regiono plėtros procese ir siekiančiais bendrų tikslų. Regiono institucijos bendradarbiaus su Valstybės valdymo institucijomis ir privačiu sektoriumi, partnerystės, strateginio mąstymo, valdžios ir atsakomybės pasidalinimo principais. Visa Lietuva ir tame tarpe Vakarų Lietuva bei Tauragės regionas, yra ideali jungiamoji grandis tarp Vakarų ir Rytų Europos rinkų.

Strateginiai projektai bus naudojami kaip pageidaujamos plėtros skatinimo priemonė. Regiono centruose ir aplink juos bus įgyvendinama visapusė plėtra. Naujai ekonominei plėtrai svarbiausi yra transporto, logistikos, krovinių pervežimo sektoriai bei specializuotų mažų ir vidutinių įmonių steigimas.

Labai svarbus ekonomikos **diversifikavimas ir restruktūrizavimas**. Visuose lygmenyse bus patobulinti gamybos ir valdymo procesai. Koncentruojant tarpusavyje viena kitą palaikančias ekonomines veiklas, bus sukurti papildomi privalumai ir pridėtinė vertė. Mažesniuose regiono centruose bus koncentruojama mažesnės apimties veikla, kas, savo ruožtu, sudarys pagrindą subalansuotai plėtrai kaimo vietovėse. Mažesnių centrų ir kaimo vietovių gyvybingumą palaikys investicijos į vietos verslo sektorių ir jo skatinimas bei diversifikavimas į netradicinius verslus. Tai bus pasiekta per dinamišką ir inovacinę kaimo plėtros politiką, grindžiamą subalansuota žemės ūkio, miškininkystės, gamtos, rekreacijos ir turizmo sektorių plėtra. Norint užtikrinti plėtrą pageidaujama kryptimi, bus vykdomos ilgalaikės investicijos į žmones, visų pirma per tikslingas investicijas į

švietimą ir ugdymą. Aukštos kokybės švietimas ir ugdymas bus prieinamas visiems, tuo būdu bus sukurta inovacijų ir verslumo kultūra.

3.2. Regiono plėtros prioritetai

Tauragės regionui remiantis esamos situacijos analize nustatyti tokie socialiniai, kultūriniai ir ekonominiai darnaus vystymosi prioritetai:

- **PIRMASIS PRIORITETAS:**
ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ IR ŽINIŲ VISUOMENĖS PLĖTRA.
- **ANTRASIS PRIORITETAS:**
GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMAS IŠSAUGANT GAMTINĖS BEI KULTŪRINĖS APLINKOS VERTYBES.
- **TREČIASIS PRIORITETAS:**
UŽIMTUMO DIDINIMAS SKATINANT ŽEMĖS ŪKIO, PRAMONĖS, VERSLŲ, MIŠKININKYSTĖS IR ŽUVININKYSTĖS PLĖTRĄ.
- **KETVIRTASIS PRIORITETAS:**
NEMUNO VANDENS IR SAUSUMOS TRANSPORTO SISTEMOS SUBALANSUOTA PLĖTRA.
- **PENKTASIS PRIORITETAS:**
REKREACIJOS IR TURIZMO SISTEMOS PLĖTRA BEI PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS.

3.3.1. PIRMASIS PRIORITETAS

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ IR ŽINIŲ VISUOMENĖS PLĖTRA

Strateginės krypties paaiškinimas

Numatomi tikslai pagal šį prioritetą - gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei mokymosi visą gyvenimą prieinamumą, plėtoti užimtumą ir lygias galimybes regiono ekonomikoje, formuoti dinamišką informacinę ir inovacinę visuomenę.

Švietimas ir ugdymas yra svarbiausias elementas ir būtina sąlyga žiniomis pagrįstos regiono ekonomikos plėtrai. Gerėjant švietimo ir ugdymo kokybei, regiono valdymo institucijos, privačios bendrovės turės platesnes galimybes naudotis įgūdžių baze ir gaus efektyvesnius ir produktyvesnius darbuotojus. Tai taps įmanoma, plėtojant žmogiškąjį kapitalą per švietimo ir ugdymo sistemą, įdiegiant modernius švietimo ir mokymosi metodus, plečiant švietimo ir ugdymo infrastruktūrą, įgyvendinant priemones, kurios visiems užtikrintų švietimo galimybę pagal poreikius tame tarpe laiku neįgijusiems reikiamo išsilavinimo. Didelis dėmesys bus skiriamas viešojo sektoriaus įstaigų darbuotojų gebėjimų skatinti regiono socialinę ir ekonominę plėtrą stiprinimui.

Ekonominis švietimas ir verslumo ugdymas yra svarbiausia verslo kultūros regiono bendruomenėje plėtros dalis. Verslo mokymas turi būti pradėtas pradinėse klasėse ir tęsiamas per visą švietimo sistemą ir už jos ribų. Tai įmanoma pasiekti, remiant verslo švietimo programas, verslo mokymo medžiagos rengimą, su verslu susijusio turinio integravimą į kitus mokymo dalykus ir skatinant bendradarbiavimą tarp švietimo institucijų ir privačių verslininkų. Svarbų vaidmenį taip pat vaidins į švietimo procesą įtrauktos darbo praktikos programos, mokytojų, dėstytojų ir ekspertų verslo įgūdžių ir patirties ugdymas.

Užimtumas yra svarbus regiono ekonominei ir socialinei plėtrai. Turintis darbą žmogus kuria pajamas regionui ir savo šeimai. Tuo tarpu bedarbis ne tik nekuria pajamų, bet ir yra išlaikomas kitų dirbančiųjų. Užimtumas bus skatinamas įgyvendinant aktyvias darbo rinkos priemones ir vietines užimtumo iniciatyvas. Nedarbo lygis mažės ir rinkos poreikiai bus geriau tenkinami, gerinant mokymo darbo vietoje galimybes, diegiant lankstesnes užimtumo formas ir stiprinant socialinę partnerystę. Mažėjant nedarbui stiprės socialinė sanglauda ir stiprės Tauragės regiono, kaip gyvenimui ir darbui patrauklios vietos, įvaizdis.

Lygios galimybės regiono darbo rinkoje yra viena iš esminių sąlygų, kuriant europinį rinkos ekonomikos modelį regioniniame lygmenyje. Gyventojų supratimas apie lygias galimybes ugdomas pirmiausia per švietimo sistemą. Lygių galimybių įgyvendinimo procesas bus stebimas ir įtvirtinamas visose socialinės ir ekonominės veiklos srityse ir ypač naudojant investicijas skirtas regiono socialinei ir ekonominei plėtrai. Ypatingas dėmesys bus skiriamas lygioms moterų užimtumo galimybėms, steigiant ir plėtojant moterų užimtumo centrų tinklą.

Informacinė visuomenė formuosis taikant kompleksines priemones, nukreiptas į visas ekonominio ir socialinio gyvenimo sritis. Bus skatinamas informacinių technologijų diegimas švietimo sistemoje, viešojo sektoriaus įstaigų kompiuterizavimas ir valdymo modernizavimas diegiant e-valdymo priemones, didinamas kompiuterinio raštingumo mokymo prieinamumas visiems, gerinamas programinės įrangos produktų lietuvių kalba prieinamumas regiono vartotojams ir priėjimas prie informacijos šaltinių lietuvių kalba internete.

Mokslo ir technologijų pažanga, inovacijų potencialo plėtra yra svarbus žingsnis formuojantis žinių visuomenei ir ekonomikai. Siekiant sustiprinti regiono mokslinį ir inovacinį potencialą bus plėtojami ryšiai su Klaipėdos universiteto ir kitais mokslo ir technologijų parkais, renovuojami profesinio mokymo įstaigų pastatai, įrengiamos vietinės eksperimentinių mokslinių tyrimų ir mokomosios

laboratorijos, remiamas mokslo įstaigų ir mokslo centrų bendradarbiavimas atliekant įmonėms reikalingus ir regionui aktualius tyrimus. Bus inicijuojamas šalies universitetų atstovybių steigimas Tauragėje ir Jurbarko bei remiamos kitos šalies aukštųjų mokyklų iniciatyvos.

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

1.1. Tikslas: Gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei užtikrinti mokymosi visą gyvenimą prieinamumą.

1.1.1. Uždavinys: Kelti mokymo kokybę ir sudaryti bei gerinti mokymosi visą gyvenimą sąlygas.

1.1.2. Uždavinys: Optimizuoti bendrojo lavinimo įstaigų tinklą.

1.1.3. Uždavinys: Plėtoti švietimo ir mokymo infrastruktūrą.

1.1.4. Uždavinys: Plėtoti verslumą per švietimo sistemą ir už jos ribų.

1.1.5. Uždavinys: Stiprinti bendruosius ir specialiuosius administracinius gebėjimus bei didinti viešojo administravimo efektyvumą.

1.2. Tikslas: Plėtoti užimtumą ir lygias galimybes regiono ekonomikoje.

1.2.1. Uždavinys: Gerinti bedarbių užimtumo gebėjimus, integraciją į darbo rinką.

1.2.2. Uždavinys: Tobulinti regiono darbo jėgos kompetenciją ir sugebėjimą prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių.

1.2.3. Uždavinys: Mažinti socialinę atskirtį ir skatinti lygias galimybes darbo rinkoje.

1.3. Tikslas: Plėtoti dinamišką informacinę ir inovacinę visuomenę

1.3.1. Uždavinys: Plėtoti galimybes ir įgūdžius, būtinus optimaliam informacinių technologijų panaudojimui regione.

1.3.2. Uždavinys: Plėtoti regione mokslo, technologijų ir inovacijų potencialą.

UŽDAVINIAI

1.1. Tikslas: Gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei užtikrinti mokymosi visą gyvenimą prieinamumą.

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
1.1.1. Kelti mokymo kokybę ir sudaryti bei gerinti mokymosi visą gyvenimą sąlygas.	- Sukurtų naujų mokymo programų ar atnaujintų programų skaičius ; - Švietimo sistemos darbuotojų, patobulinusių kvalifikaciją skaičius; - Darbo rinkoje dalyvaujančių asmenų	14,4	2006 - 2013 m.

	patobulinusių kvalifikaciją, persikvalifikavusių arba įgijusių kvalifikaciją skaičius.		
1.1.2. Optimizuoti bendrojo lavinimo įstaigų tinklą.	Uždarytų ir statusą pakeitusių bendrojo lavinimo įstaigų skaičius, atitinkantis regiono savivaldybių demografinę situaciją.	6,8	2006-2013 m.
1.1.3. Plėtoti švietimo ir mokymo infrastruktūrą.	- Renovuotų švietimo ir mokymo įstaigų skaičius; - Įsigytų naujų mokymo priemonių ir įrangos skaičiai;	131,6	2006 - 2013 m.
1.1.4. Plėtoti verslumą per švietimo sistemą ir už jos ribų.	Asmenų, kuriems verslumo mokymas tapo prieinamas per švietimo sistemą (moksleiviai, studentai) ir už jos ribų (asmenys tobulinantys savo kvalifikaciją, bendruomenių nariai ir pan.) skaičius.	1,01	2006- 2008 m.
1.1.5. Stiprinti bendruosius ir specialiuosius administracinius gebėjimus bei didinti viešojo administravimo efektyvumą.	- Viešojo sektoriaus darbuotojų, patobulinusių savo kvalifikaciją, skaičius; - Įgyvendintų projektų skaičius;	11,0	2006-2013 m.
Iš viso		164,81	

1.2. Tikslas: Plėtoti užimtumą ir lygias galimybes regiono ekonomikoje.

	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
1.2.1. Gerinti bedarbių užimtumo gebėjimus, integraciją į darbo rinką.	- Bedarbių, nukreiptų į aktyvias darbo rinkos politikos priemones, skaičius; - Darbą radusių asmenų skaičius.	34,28	2006 - 2013 m.
1.2.2. Tobulinti regiono darbo jėgos kompetenciją ir sugebėjimą prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių.	Dirbančiųjų asmenų, patobulinusių savo kvalifikaciją arba persikvalifikavusių, skaičius.	17,11	2006- 2013 m.
1.2.3. Mažinti socialinę atskirtį ir skatinti lygias galimybes darbo rinkoje.	- Asmenų, kenčiančių nuo socialinės atskirties grįžimo į darbo rinką skaičius; - Moterų, grįžtančių į darbo rinką po motinystės atostogų, skaičius.	3,15	2006 - 2013 m.
Iš viso		54,54	

1.3. Tikslas: Plėtoti dinamišką informacinę ir inovacinę visuomenę.

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
1.3.1. Plėtoti galimybes ir įgūdžius, būtinus optimaliam	Kompiuterio ir interneto vartotojų dalis (proc.)	12,65	2006 - 2013 m.

informacinių technologijų panaudojimui regione.			
1.3.2. Plėtoti regione mokslo, technologijų ir inovacijų potencialą.	- Verslo užsakymų mokslo įstaigoms skaičius; - Naujų ar renovuotų mokymo ir taikomojo mokslo laboratorijų skaičius.	17,0	2006 - 2013 m.
Iš viso		29,65	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

1.1. Tikslas: Gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei užtikrinti mokymosi visą gyvenimą prieinamumą.

1.1.1. Uždavinys: Kelti mokymo kokybę ir sudaryti sąlygas mokytis visą gyvenimą.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.1.1. Kelti švietimo įstaigų vadovų kvalifikaciją ir apmokyti vadovų rezervą.	- Kvalifikaciją pakėlusių vadovų skaičius; - Apmokyto vadovų rezervo dydis – 10.	2006-2008 m.	Regiono savivaldybių švietimo centrai	0,1
1.1.1.2. Įsteigti karjeros / darbo rinkos informacijos centrus.	Įsteigtų karjeros / darbo rinkos informacijos centrų skaičius.	2008 m.	Regiono švietimo ir mokymo įstaigos, darbo biržos	0,8
1.1.1.3. Remti paklausių aukštos kokybės naujų pedagogų kvalifikacijos kėlimo ir mokymo programų kūrimą .	- Sukurtų naujų mokymo programų skaičius; - Švietimo darbuotojų, patobulinusių savo kvalifikaciją, skaičius.	2006 m.	Regiono savivaldybių švietimo centrai	0,4
1.1.1.4. Remti modernaus nuotolinio mokymosi plėtrą, apmokant švietimo ir kvalifikacijos tobulinimo įstaigų personalą ir kuriant naujas mokymosi programas.	- Sukurtų nuotolinio mokymo sistemų skaičius; - Parengtų nuotolinio mokymo programų skaičius.	2006 - 2011 m.	Regiono savivaldybių švietimo centrai, mokymo įstaigos	0,6
1.1.1.5. Remti Klaipėdos ir Kauno miestuose veikiančių profesinio mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo įstaigų padalinių steigimą Tauragės apskrityje rajonuose.	Įsteigti mokymo įstaigų padaliniai Tauragėje, Jurbarko, Šilalėje, Pagėgiuose.	2006 - 2008 m.	Regiono savivaldybės	1,5

1.1.1.6. Diegti distancinio suaugusiųjų mokymo programas Tauragės profesinio rengimo centre, Šilalės švietimo centre, Jurbarko švietimo centre Pajūrio žemės ūkio mokykloje, Smalininkų technologijų ir verslo mokykloje ir Pagėgių suaugusiųjų mokymo centre.	• Parengtų ir įdiegtų programų skaičius.	2006-2013 m.	Tauragės profesinio rengimo centras, Šilalės, Jurbarko švietimo centrai, Pajūrio žemės ūkio mokykla, Smalininkų technologijų ir verslo mokykla, Pagėgių suaugusiųjų mokymo centras.	5,0
1.1.1.7. Profesinio orientavimo sistemos veiklos tobulinimas ir plėtra	• Išplėstų ir naujai įkurtų PIT skaičius.	2007-2013 m.	Regiono savivaldybės, mokymo įstaigos.	6,0
Iš viso:				14,4

1.1.2. Uždavinys: Optimizuoti bendrojo lavinimo įstaigų tinklą.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.2.1. Suteikti persikvalifikavimo galimybes pedagogams, kurių paslaugų poreikis gali mažėti dėl kintančios demografinės padėties ir mokyklų tinklo optimizavimo	• Pedagogų, kuriems bus suteiktos persikvalifikavimo galimybės, skaičius.	2006-2010 m.	Regiono savivaldybės, Švietimo centrai	0,6
1.1.2.2. Išspręsti moksleivių pavežimo klausimą prieš uždarant ar pertvarkant kaimų ar miestelių mokyklas	• Moksleivių, turinčių galimybę naudotis pavežėjimo paslauga, skaičius.	2006 -2011 m.	Regiono savivaldybės	1,2
1.1.2.3. Steigti universalius daugiaviečius centrus kaimo vietovėse.	• Įsteigtų universalių daugiaviečių centrų Tauragės apskrityje, skaičius	2010-2013 m.	Regiono savivaldybės	5,0
Iš viso:				6,8

1.1.3. Uždavinys: Plėtoti švietimo ir mokymo infrastruktūrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.3.1. Remti mokymo aplinkos tobulinimą ir energijos efektyvumo gerinimą švietimo ir mokymo įstaigose	• Renovuotų ir apšiltintų švietimo ir mokymo įstaigų skaičius	2006-2013 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	70,0

1.1.3.2. Atnaujinti mokymo įrangą ir priemones, ypatingą dėmesį skiriant technologijų, gamtos mokslų ir menų mokymo infrastruktūros bendrojo lavinimo mokyklose pritaikymui ir atnaujinimui	• Regiono mokyklų, aprūpintų šiuolaikiškomis mokymo priemonėmis ir mokymo įranga, skaičius • Modernizuotų mokymo kabinetų, bibliotekų, sporto bazių skaičius	2009-2013 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	10,0
1.1.3.3. Sporto infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra Tauragės regione	• Rekonstruotų stadionų, aikštynų skaičius	2006 -2013 m.	Regiono savivaldybės	7,3
1.1.3.4. Vaikų ir jaunimo centrų steigimas	• Įkurtų centrų skaičius	2006-2008 m.	Jurbarko r. sav.	3,25
1.1.3.5. Atnaujinti praktinio mokymo bazę, skirtą profesiniam mokymui	• Atnaujintų profesinės mokyklos praktinio mokymo bazių skaičius	2009-2010	Jurbarko sav.	7,0
1.1.3.6. Metodinio mokymo centro įkūrimas Skaudvilės spec. mokykloje	• Įkurtas centras	2010-2011	Tauragės AVA (nuo 2010.07.01 Tauragės AVA funkcijų perėmėjas)	3,0
1.1.3.7. Smalininkų spec. mokyklos reorganizacija ir pertvarkymas	• Reorganizuota mokykla • Renovuotas bendrabutis	2010-2011	Tauragės AVA nuo 2010.07.01 Tauragės AVA funkcijų perėmėjas)	8,0
1.1.3.8. Viešųjų bibliotekų, kurios yra bendrojo lavinimo įstaigose, tinklo infrastruktūros plėtra	• Pertvarkytų viešųjų bibliotekų, kurios yra bendrojo lavinimo įstaigose skaičius	2007-2013 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	2,0
1.1.3.9. Pedagoginių psichologinių tarnybų infrastruktūros, švietimo įstaigose dirbančių spec. pedagogų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų darbo aplinkos modernizavimas	• Modernizuotų darbo vietų skaičius	2007-2013 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	1,5
1.1.3.10. Ugdymo karjerai padalinių steigimas bendrojo lavinimo mokyklose	• Įsteigtų ugdymo karjerai padalinių skaičius.	2007-2013 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	2,4
1.1.3.11. Skatinti švietimo konsultantų rengimą	• Parengtų konsultantų skaičius.	2007-2013 m.	Regiono savivaldybės, ŠMM	0,1
1.1.3.12. Renovuoti, modernizuoti esamas ikimokyklinio ugdymo įstaigas ir plėsti jų tinklą, steigiant naujas įstaigas ar ikimokyklinio ugdymo grupes steigiant prie mokyklų.	• Renovuotų, modernizuotų įstaigų skaičius; • Naujai įsteigtų įstaigų skaičius.	2007-2013 m.	Regiono savivaldybių institucijos ir įstaigos.	12,0
1.1.3.13. Akredituoti vidurinio ugdymo programas.	• Akredituotų mokyklų skaičius	2007-2013 m.	Regiono savivaldybės	0,05
1.1.3.14. Rekonstruoti papildomo ugdymo įstaigas ir pradinės mokyklas.	• Rekonstruotų sporto, meno ir pradinių mokyklų skaičius	2008-2013	Regiono savivaldybės	5,0

Iš viso :				131,6
------------------	--	--	--	--------------

1.1.4. Uždavinys: Plėtoti verslumą per švietimo sistemą ir už jos ribų.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.4.1. Remti bendrus mokymo įstaigų ir verslo įmonių verslumo ugdymui skirtus projektus.	• Inicijuotų ir įgyvendintų projektų skaičius.	2006–2008 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės, švietimo įstaigos	0,3
1.1.4.2. Remti iniciatyvas, padedančias jaunimui praktiškai pabandyti plėtoti verslą.	• Inicijuotų ir įgyvendintų projektų skaičius.	2006–2008 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	0,6
1.1.4.3. Patobulinti švietimo darbuotojų kompetenciją verslumo ugdymo srityje.	• Pedagogų, patobulinusių kompetenciją verslumo ugdymo srityje, skaičius.	2006–2008 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės, švietimo centrai, švietimo įstaigos	0,1
1.1.4.4. Ugdyti verslumą nedirbančių asmenų tarpe.	• Apmokytų, pradedančių savo verslą asmenų, skaičius.	2006–2008 m.	Teritorinės darbo biržos	0,01
Iš viso:				1,01

1.1.5. Uždavinys: Stiprinti bendruosius ir specialiuosius administracinius gebėjimus bei didinti viešojo administravimo efektyvumą.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.5.1. Tobulinti viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikaciją	• Kvalifikaciją patobulinusių ne mažiau 70 procentų viešojo sektoriaus darbuotojų.	2006–2013 m.	Tauragės AVA, valstybės įstaigos, regiono savivaldybės ir savivaldybių įstaigos.	4,0
1.1.5.2. Regioninės plėtros tobulinimas, regionų plėtros planai ir savivaldybių strateginiai plėtros planai, regioninės studijos, tyrimai.	• Parengtų planų skaičius. • Parengtų regioninių studijų, tyrimų skaičius.	2009-2013	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	1,00
1.1.5.3. Teritorijų planavimo tobulinimas (bendrieji, detalieji, specialieji planai)	• Parengtų planų skaičius.	2008-2013	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	3,0

1.1.5.4. Viešojo administravimo subjektų sistemos tobulinimas	• Parengtų planų skaičius; • Įdiegtos vieningos apskaitos ir valdymo sistemos; • Sukurtos ir įdiegtos strateginio planavimo bei priežiūros ir programinio biudžeto sistemos; • Sukurtos ir įdiegtos vieningos dokumentų apskaitos ir projektų valdymo sistemos.	2008-2013 m.	Tauragės AVA, Tauragės apskrities valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos	2,7
1.1.5.5. Skatinti viešųjų paslaugų kokybės iniciatyvas	• Įdiegti kokybės vadybos modeliai ir sertifikuotos sistemos viešojo administravimo institucijose	2008-2013 m.	Tauragės AVA, Tauragės apskrities valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos	0,3
Iš viso:				11,0

1.2. Tikslas: Plėtoti užimtumą ir lygias galimybes regiono ekonomikoje.

1.2.1. Uždavinys: Gerinti bedarbių užimtumo gebėjimus, integraciją į darbo rinką.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.2.1.1. Kasmet atlikti kompleksinį darbo rinkos poreikių tyrimą, su rezultatais supažindinamos mokymo įstaigos.	• Kasmet atliekamas kompleksinis darbo rinkos poreikių tyrimas.	2006 - 2013 m.	Teritorinės darbo biržos	0,42
1.2.1.2. Įgyvendinti aktyvias darbo rinkos politikos priemones.	• Nukreiptų kasmet į įvairias aktyvias darbo rinkos politikos priemones asmenų skaičius; • Aktyvių darbo rinkos politikos priemonių pagalba per metus įdarbintų asmenų skaičius.	2006 - 2013 m.	Teritorinės darbo biržos	25,0
1.2.1.3. Remti vietinės užimtumo iniciatyvas, ypatingą dėmesį skiriant ilgalaikio nedarbo problemų sprendimui.	• Inicijuotų ir įgyvendintų vietinių užimtumo iniciatyvų skatinimo projektų skaičius; • Įdarbintų asmenų skaičius.	2006 - 2013 m.	SAD ministerija, teritorinės darbo biržos, regiono savivaldybės	8,5
1.2.1.4. Sustiprinti darbo biržų darbuotojų administracinius gebėjimus.	• Kvalifikaciją patobulinusių darbuotojų skaičius.	2006 - 2008 m.	Teritorinės darbo biržos	0,3
1.2.1.4. Inicijuoti profesinio informavimo centro steigimą.	• Įsteigtas profesinio informavimo centras ;	2007 m.	Pagėgių sav., Darbo birža	0,06
Iš viso:				34,28

1.2.2. Uždavinys: Tobulinti regiono darbo jėgos kompetenciją ir sugebėjimą prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.2.2.1. Pagerinti darbo jėgos profesines žinias ir įgūdžius.	Kasmet įgijusių naują arba pakėlusių turimą kvalifikaciją asmenų skaičius.	2006-2013 m.	Teritorinės darbo biržos, įmonės	15,0
1.2.2.2. Sustiprinti viešojo sektoriaus, NVO ir verslo asocijuotų struktūrų gebėjimus ir socialinę partnerystę.	Inicijuotų bendrų socialinės partnerystės projektų skaičius.	2006-2013 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės, NVO, verslo asocijuotos struktūros	2,0
1.2.2.3. Skleisti informaciją apie lanksčias užimtumo formas ir individualios veiklos galimybes.	Informacinių renginių skaičius.	2006-2013 m.	Teritorinės darbo biržos	0,1
1.2.2.4. Skatinti darbdavius kelti jų įmonėse dirbančių asmenų kvalifikaciją, dalyvaujant ESF projektuose.	Informacinių renginių skaičius.	2006-2013 m.	Teritorinės darbo biržos	0,01
Iš viso:				17,11

1.2.3. Uždavinys: Mažinti socialinę atskirtį ir skatinti lygias galimybes darbo rinkoje.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.2.3.1. Remti socialiai pažeidžiamų grupių integracijos į darbo rinką projektus.	- Socialiai pažeidžiamų grupių atstovų integravimo į darbo rinką projektų skaičius; - Konsultavimo ir informavimo priemonių šių grupių atstovams skaičius.	2006 – 2010 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	0,5
1.2.3.2. Remti moterų reintegracijos į darbo rinką projektus.	- Inicijuotų ir įgyvendintų moterų reintegracijos į darbo rinką projektų skaičius; - Grįžusių į darbo rinką moterų skaičius.	2007 -2013 m.	Regiono savivaldybės, NVO, teritorinės darbo biržos, Tauragės AVA	2,5
1.2.3.3. Skatinti juridinius asmenis steigti socialines ir neįgalųjų socialines įmones regione.	Konsultavimo ir informavimo priemonių darbdaviams socialinių įmonių steigimo klausimais skaičius.	2006-2013	Teritorinės darbo biržos	0,05

1.2.3.4. Atkurti neįgalių asmenų darbingumą, profesinę kompetenciją bei pajėgumą dalyvauti darbo rinkoje.	Profesinės reabilitacijos paslaugų skaičius.	2006 - 2013	Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba, Teritorinės darbo biržos, Profesinės reabilitacijos centrai	0,1
Iš viso:				3,15

1.3. Tikslas: Plėtoti dinamišką informacinę ir inovacinę visuomenę.

1.3.1. Uždavinys: Plėtoti galimybes ir įgūdžius, būtinus optimaliam informacinių technologijų panaudojimui regione.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.3.1.1. Pertvarkyti viešųjų paslaugų teikimą ir valdymą regione naudojant modernias IT.	- Sukurtos interneto svetainės; - Naudojimasis e-valdymo priemonėmis.	2006–2013 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės	2,5
1.3.1.2. Remti kompetencijos ir įgūdžių IT srityje ugdymą visame regione.	Kompiuterinio raštingumo mokymuose dalyvavusių asmenų skaičius.	2006–2010 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės, NVO	1,4
1.3.1.3. Remti IT naudojimą mokymo procese bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo įstaigose.	Pasiekti, kad kompiuterių skaičius, tenkantis 100 moksleivių, būtų ne mažesnis kaip šalies vidurkis.	2006–2008 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės, švietimo įstaigos	2,0
1.3.1.4. Diegti vartotojui lengvai pasiekiamas el.viešąsias paslaugas, siekti viešojo sektoriaus teikiamų paslaugų modernizavimo.	- Įdiegtų e. valdžios elektroninių paslaugų skaičius; „Vieno langelio“ principo sistemos įdiegimas; - Apmokytų darbuotojų skaičius.	2008-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	1,5
1.3.1.5. Siekti, kad regiono gyventojams IT priemonių pagalba būtų teikiamos kokybiškos ir savalaikės el. sveikatos paslaugos.	- Įdiegtų el. sveikatos paslaugų skaičius; - Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius; - Apmokyto personalo skaičius.	2008-2011 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, sveikatos priežiūros įstaigos	4,25
1.3.1.6. Diegti regioninio lygmens el. demokratijos paslaugas	Įdiegtos elektroninės demokratijos paslaugos.	2008-2013	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	1,0
Iš viso:				12,65

1.3.2 Uždavinys: Plėtoti regione mokslo, technologijų ir inovacijų potencialą.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.3.2.1. Aukštojo neuniversitetinio mokslo įstaigos pastatų statyba arba renovacija.	Pastatyti ir renovuoti pastatai, sutvarkyta jų aplinka	2006- 2008 m	Tauragės AVA, švietimo įstaigos	6,0
1.3.2.2. Taikomųjų mokslinių tyrimų ir mokomųjų laboratorijų įrengimas.	Įrengtų laboratorijų skaičius	2008- 2010 m	Tauragės AVA, švietimo įstaigos	3,0
1.3.2.3. Remti mokslo įstaigų ir įmonių bendradarbiavimą atliekant Tauragės įmonėms reikalingus taikomuosius tyrimus.	Verslo įmonių ir mokslo įstaigų bendradarbiavimo projektų skaičius.	2006- 2013 m	Švietimo įstaigos, verslo įmonės, verslo asocijuotos struktūros	2,0
1.3.2.4. Didinti verslo ir švietimo bei mokymo įstaigų partnerystės vaidmenį.	Parengtų ir įgyvendintų projektų skaičius.	2006-2013 m.	Verslo paramos institucijos, švietimo ir mokymo institucijos	6,0
Iš viso:				17,0

3.3.2. ANTRASIS PRIORITETAS

GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMAS IŠSAUGANT GAMTINĖS BEI KULTŪRINĖS APLINKOS VERTYBES

Strateginės krypties paaiškinimas

Šio regiono prioriteto svarbiausias tikslas - gerinti regiono gyventojų gyvenimo kokybę, kaip svarbiausią subalansuotos regiono plėtros užtikrinimo priemonę. Šiam prioritetui priskirti svarbiausi tikslai, uždaviniai ir priemonės nėra paremtos tik ekonominiais skaičiavimais. Tai greičiau socialinių, kultūrinių, ekonominių ir aplinkosauginių elementų visuma. Aukšta gyvenamosios ir gamtinės aplinkos kokybė efektingai remia ekonominę plėtrą ir socialinę sanglaudą.

Pagal gyvenimo kokybės gerinimo prioritetą siekiama tokių tikslų: racionaliai naudoti ir turtinti regiono gamtos išteklius, palaikant ekologinį stabilumą bei užtikrinant gamtos ir kultūros vertybių apsaugą. Įvairiomis priemonėmis siekiama užtikrinti aukštą gyvenimo kokybę visose regiono teritorijose, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos nutolimo nuo svarbiausių regiono centrų. Bus siekiama pagerinti bendruomeninių paslaugų lygį, ypatingą dėmesį skiriant socialinės infrastruktūros plėtrai. Lietuva, o tuo pačiu regionas, integracijos procese turi garantuoti tolimesnę savitos regiono kultūros paslaugų plėtrą, sustiprinti regiono kultūrinį identitetą, realizuojant Europos kraštovaizdžio konvencijos nuostatas.

Kokybiška gyvenimo aplinka negalima be efektyvaus inžinerinio aprūpinimo sistemos, todėl siekiama tikslo užtikrinti regiono inžinerinių tinklų subalansuotą plėtrą.

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

2.1. Tikslas: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos ir kultūrinius išteklius.

2.1.1. Uždavinys: Tvarkyti ir plėtoti saugomas teritorijas, reprezentacinio kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso elementus.

2.1.2. Uždavinys: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos išteklius ir racionaliai naudoti neatsinaujinančius bei atsinaujinančius gamtos išteklius.

2.1.3. Uždavinys: Vandens telkinių sutvarkymas, kraštotvarka.

2.2. Tikslas: Gerinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų lygį.

2.2.1. Uždavinys: Optimizuoti sveikatos priežiūros infrastruktūrą, užtikrinti sveikatos priežiūros reformos tęstinumą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.

2.2.2. Uždavinys: Plėtoti socialinių paslaugų sistemą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.

2.3. Tikslas: Užtikrinti aukštą būsto, bendruomeninių paslaugų ir gyvenamosios aplinkos kokybę

- 2.3.1. Uždavinys:** Formuoti gyvenviečių želdynų ir rekreacinių teritorijų sistemas.
- 2.3.2. Uždavinys:** Plėtoti miestų urbanistinę infrastruktūrą, didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą.
- 2.3.3. Uždavinys:** Sukurti teisinę ir techninę bazę, mažinančią Nemuno potvynio, stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų žalos riziką ir kompleksiskai šalinti jų padarinius.
- 2.3.4. Uždavinys:** Sudaryti prielaidas spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse.

2.4. Tikslas: Užtikrinti inžinerinio aprūpinimo sistemų efektyvų naudojimą, atnaujinimą ir plėtrą.

- 2.4.1. Uždavinys:** Gerinti regiono aprūpinimą gamtinėmis dujomis.
- 2.4.2. Uždavinys:** Plėtoti ir modernizuoti šilumos generavimo ir tiekimo sistemas.
- 2.4.3. Uždavinys:** Modernizuoti vandens paruošimo, tiekimo, nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą.
- 2.4.4. Patobulinti pavojeingų, gamybos ir buitinių atliekų tvarkymo sistemą.**
- 2.4.5. Uždavinys.** Plėtoti melioracines ir hidrotechnines sistemas.

UŽDAVINIAI:

2.1. Tikslas: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos ir kultūrinius išteklius.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
2.1.1. Tvarkyti ir plėtoti saugomas teritorijas, reprezentacinio kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso elementus.	- Sutvarkytų teritorijų plotas; - Sutvarkytų kraštovaizdžio kompleksų skaičius.	39,2	2006-2013 m.
2.1.2. Turtinti regiono gamtos išteklius ir racionaliai naudoti neatsinaujinančius bei atsinaujinančius gamtos išteklius.	Įvykdytų projektų skaičius	0,2	2006-2013 m.
2.1.3.. Pagerinti vandens telkinių būklę.	Pagerinta vandens telkinių būklė	37,335	2006-2008 m.
Iš viso		76,735	

2.2. Tikslas: Gerinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų lygį

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
2.2.1. Optimizuoti sveikatos priežiūros infrastruktūrą užtikrinti sveikatos priežiūros reformos tęstinumą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.	- Pertvarkytos ir renovuotos sveikatos priežiūros įstaigos; - Pagerėjusi paslaugų kokybė ir prieinamumas.	57,81	2006 – 2013 m.

2.2.2. Plėtoti socialinių paslaugų sistemą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.	• Įsteigtos ar renovuotos socialinių paslaugų įstaigos; • Pagerėjusi paslaugų kokybė ir prieinamumas.	78,1	2006– 2013 m.
Iš viso		135,91	

2.3. Tikslas. Užtikrinti aukštą būsto, bendruomeninių paslaugų ir gyvenamosios aplinkos kokybę.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
2.3.1. Formuoti gyvenviečių želdynų ir rekreacinių teritorijų sistemas.	• Naujai įrengtų parkų skaičius; • Suformuotų žaliųjų jungčių skaičius ; • Suformuotų rekreacinių teritorijų skaičius.	21,12	2006-2008
2.3.2.-Plėtoti miestų urbanistinę infrastruktūrą, didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą.	• Sutvarkytų gyvenamųjų teritorijų plotas, ha.	136,7	2006-2013
2.3.3. Sukurti teisinę ir techninę bazę, mažinančią Nemuno potvynio, stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų žalos riziką ir kompleksiskai šalinti jų padarinius.	• Sumažėję ekonominiai potvynio daromi nuostoliai; • Paruoštos programos ir jų įgyvendinimas. • Sukurtas bendradarbiavimo modelis ekstremalių situacijų valdymui pasienio zonoje.	63,888	2006-2013
2.3.4. Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas.	• Įvykdytų projektų skaičius.	70,0	2008-2013
Iš viso		291,708	

2.4. Tikslas: Užtikrinti inžinerinio aprūpinimo sistemų efektyvų naudojimą, atnaujinimą ir plėtrą.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
2.4.1. Aprūpinti regioną gamtinėmis dujomis	• Nutiestų linijų ilgis; • Padidėjęs vartotojų skaičius.	45,0	2006 – 2011 m.
2.4.2. Plėtoti ir modernizuoti šilumos generavimo ir tiekimo sistemas	• Nutiestų linijų ilgis; • Padidėjęs vartotojų skaičius.	115,2	2006 – 2008 m.
2.4.3. Modernizuoti vandens paruošimo, tiekimo, nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą	• Nutiestų linijų ilgis; • Padidėjęs vartotojų skaičius.	62,0	2006 – 2013 m.
2.4.4.Patobulinti pavojingų,	• Paslaugos teikimo visuotinumą	88,25	2006– 2013 m.

gamybos ir buitinių atliekų tvarkymo sistemą.	(95% atliekų turėtojų); - Bioskaidžių atliekų patekimo į sąvartyną mažinimas (75;50; 35 % iki 2020 m.); - Atliekų panaudojimas – 50% 2013 m.; - Atliekų perdirbimas – 50% 2020 m.; - Pakuočių atliekų perdirbimo lygis; - Komunalinių atliekų surinkimo atskirais srautais taikymas; - Rekultivuotų sąvartynų skaičius.		
2.4.5. Plėtoti melioracines ir hidrotechnines sistemas.	- Atliktų darbų apimtys, ha; - rekonstruotų įrenginių skaičius.	5,6	2006 – 2013 m.
Iš viso		316,05	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

2.1. Tikslas: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos ir kultūrinius išteklius.

2.1.1. Uždavinys: Tvarkyti ir plėtoti saugomas teritorijas, reprezentacinio kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso elementus.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.1.1.1. Reprezentacinio kraštovaizdžio karkaso ir gamtos vertybių sąvado parengimas su šių vertybių naudojimo reglamentais.	Parengtas sąvadas.	2006 m.	Tauragės AVA	0,4
2.1.1.2. Regiono saugomų teritorijų planavimo schemų ir saugomų objektų panaudojimo turizmui ir rekreacijai investicinių planų parengimas.	Parengtų schemų ir planų skaičius.	2006-2010 m.	Saugomų teritorijų įstaigos, Regiono savivaldybės	2,0
2.1.1.3. Apleistų teritorijų rekultivacija ir regeneracija.	Rekultivuotų ir regeneruotų apleistų teritorijų skaičius.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	18,6
2.1.1.4. Užterštų teritorijų rekultivacija.	Sutvarkytų praeityje užterštų teritorijų plotas, ha.	2010-2013 m.	Regiono savivaldybės	10,2
2.1.1.5. Gamtos bei kultūros paveldo išteklių išsaugojimas, panaudojimas ir pritaikymas rekreacijai.	- Renovuotų mokomųjų–pažintinių trasų skaičius; - Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius.	2009-2013 m.	Regiono savivaldybės	8,0

Iš viso:				39,2
-----------------	--	--	--	-------------

2.1.2. Uždavinys: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos išteklius ir racionaliai naudoti neatsinaujinančius ir atsinaujinančius gamtos išteklius.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1	2	3	4	5
2.1.2.1. Tobulinti specialistų kvalifikaciją gamtos saugos ir gamtosaugos srityje ir vykdyti vietos bendruomenės ekologinį švietimą.	- Kvalifikacijos tobulinimo renginių skaičius; - Informacinių, švietėjiškų renginių vietos bendruomenei skaičius.	2006-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, TRAC	0,2
Iš viso:				0,2

2.1.3. Uždavinys: Pagerinti vandens telkinių būklę

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1	2	3	4	5
2.1.3.1. Ekologinis Nemuno upės krantų sutvarkymas.	• Sutvarkytų krantų ilgis, km	2006-2013 m.	LR Aplinkos m-ja; Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės.	27,0
2.1.3.3. Vandens telkinių būklės gerinimas.	• Sutvarkytų vandens telkinių skaičius	2007-2013 m.	Tauragės AVA, LR aplinkos ministerija, Regiono savivaldybės.	10,335
Iš viso:				37,335

2.2. Tikslas: Gerinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų lygį

2.2.1. Uždavinys: Optimizuoti sveikatos apsaugos sistemą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1	2	3	4	5

2.2.1.1. Įgyvendinti Tauragės apskrities sveikatos priežiūros įstaigų restruktūrizavimo planą.	• Parengtas ir įgyvendintas planas; • Atnaujinta medicininė įranga; • Dalies paslaugų perkėlimas į dienos stacionaro paslaugas; • Pagerėjusi gydymo kokybė ir paslaugų prieinamumas.	2006-2008 m.	Tauragės AVA, VšĮ Tauragės apskrities ligoninė, Asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI)	3,6
2.2.1.2. Įgyvendinti VšĮ Tauragės apskrities ligoninės plėtros ir modernizavimo programą.	• Apšiltintų ir sutvarkytų pastatų, stogų ir patalpų plotas; • Įsigytos naujos diagnostinės aparatūros, atnaujintos techninės ir technologinės medicinos aparatūros skaičius; • Patobulinta personalo kvalifikacija.	2006-2008 m.	Tauragės AVA, VšĮ Tauragės apskrities ligoninė	6,3
2.2.1.3. Įgyvendinti Tauragės apskrities PSP centrų renovaciją ir bendrosios praktikos gydytojų kabinetų plėtros programą.	• Renovuotų PSPC ir ambulatorijų skaičius; • Įrengti BP gydytojų kabinetai aprūpinti reikiama medicinine įranga.	2006-2008 m.	Tauragės apskrities savivaldybės, sveikatos priežiūros įstaigos	10,0
2.2.1.4. VšĮ Tauragės apskrities ligoninės akušerijos ir ginekologijos skyriaus ir konsultacijų poliklinikos korpuso statyba ir įrangos įsigijimas.	• Naujų pastatų skaičius; • Įsigytos įrangos skaičius.	2010-2011 m.	Tauragės AVA, VšĮ Tauragės apskrities ligoninė	11,05
2.2.1.5 Paslaugų kokybės gerinimas sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis.	• Įsigytos įrangos skaičius.	2008-2013 m.	Tauragės AVA, VšĮ Tauragės apskrities ligoninė	0,68
2.2.1.6 Skubios medicininės pagalbos traumų atvejais infrastruktūros gerinimas	• Atnaujintų skubios med. pagalbos skyrių skaičius.	2008-2013 m.	Sveikatos apsaugos ministerija, Tauragės AVA, ASPI	11,6
2.2.1.7 Psichikos sveikatos priežiūros paslaugų plėtra	• Įsteigtų ar modernizuotų psichikos sveikatos centrų skaičius	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės, ASPI	2,66
2.2.1.8. Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų plėtra	• Įsteigtų biurų skaičius	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	1,2
2.2.1.9 Antrinio lygio ambulatorinių paslaugų ir ambulatorinės reabilitacijos paslaugų infrastruktūros gerinimas	• Atnaujintų skubios med. pagalbos skyrių skaičius	2008-2013 m.	Sveikatos apsaugos ministerija, Tauragės AVA, ASPI	0,2
2.2.1.10 Slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų plėtra	• Naujų įdiegtų paslaugų skaičius	2008-2013 m.	Sveikatos apsaugos ministerija, Tauragės AVA, ASPI	7,3
2.2.1.11 Priėmimo – skubios pagalbos skyrių infrastruktūros atnaujinimas bei dienos chirurgijos paslaugų plėtra	• Atnaujinti skyriai	2008-2013 m.	Sveikatos apsaugos ministerija, Tauragės AVA, ASPI	2,8
Iš viso:				57,81

2.2.2. Uždavinys: Plėtoti socialinių paslaugų sistemą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1	2	3	4	5
2.2.2.1. Nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra.	- Naujai įsteigtų nestacionarių socialines paslaugas teikiančių įstaigų skaičius; - Modernizuotų nestacionarių socialines paslaugas teikiančių įstaigų skaičius.	2007 – 2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	20,0
2.2.2.2. Valstybinių socialinės globos įstaigų reorganizavimo strategijos įgyvendinimas.	Globos įstaigose gyvens ne daugiau kaip 300 asmenų, įstaigos atitiks minimalius reikalavimus.	2008 m.	Tauragės AVA	6,0
2.2.2.3. Renovuoti veikiančias globos įstaigas.	Renovuotų globos įstaigų skaičius.	2006 – 2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	15,0
2.2.2.4. Būsto pritaikymas specifiniams neįgalųjų poreikiams.	Pritaikytų butų skaičius.	2006 – 2009 m.	Regiono savivaldybės	1,0
2.2.2.5. Viešosios fizinės aplinkos pritaikymas neįgalųjų poreikiams	Pritaikytų neįgalųjų poreikiams visuomeninio lankymo ir paslaugų objektų skaičius.	2006 – 2013 m.	Regiono savivaldybės	12,0
2.2.2.6. Socialinių įmonių kūrimas.	- Įkurtų socialinių įmonių skaičius; - Įkurtų darbo vietų socialinės atskirties žmonėms skaičius.	2006 – 2013 m.	Regiono savivaldybės	2,0
2.2.2.7 Socialinio būsto patalpų rekonstrukcija/plėtra.	Rekonstruotų, naujai įsigytų socialinio būsto butų skaičius.	2006 – 2013 m.	Tauragės apskrities savivaldybės, Regiono savivaldybės	22,1
Iš viso:				78,1

2.3. Tikslas: Užtikrinti aukštą būsto, bendruomeninių paslaugų ir gyvenamosios aplinkos kokybę

2.3.1. Uždavinys: Formuoti gyvenviečių želdynų ir rekreacinių teritorijų sistemas.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5

2.3.1.1. Gyvenviečių želdynų ir parkų rekonstrukcija.	• Sutvarkytų želdynų, parkų plotas.	2006 – 2013 m.	Regiono savivaldybės	4,0
2.3.1.2. Gyvenviečių rekreacinių zonų ir teritorijų sutvarkymas bei infrastruktūros plėtra.	• Įrengtų rekreacinių teritorijų skaičius.	2006 – 2008 m.	Regiono savivaldybės	5,0
2.3.1.3 Regioninio ekonomikos augimo centro poilsio ir rekreacinių zonų infrastruktūros plėtra	• Įrengtų rekreacinių teritorijų skaičius.	2008- 2013 m.	Regiono savivaldybės	12,12
Iš viso:				21,12

2.3.2. Uždavinys: Plėtoti miestų urbanistinę infrastruktūrą, didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.3.2.1. Rekonstruoti gyvenamųjų rajonų ir kvartalų teritorijas.	• Sutvarkyta aplinka daugiabučių gyvenamųjų namų zonose • Įvažiavimų į daugiabučių namų kiemus sutvarkymas, automobilių stovėjimo aikštelių rekonstrukcija	2006 – 2013 m.	Regiono savivaldybės	15,0
2.3.2.2 Atnaujinti daugiabučius gyvenamuosius namus	• Atnaujintų namų skaičius	2007-2013 m.	Regiono savivaldybės	30,0
2.3.2.3. Kompleksiškai plėtoti urbanistinę infrastruktūrą.	• Urbanistinės infrastruktūros objektų prie renovuojamų daugiabučių namų skaičius.	2008-2010	Regiono probleminė teritorija	7,0
2.3.2.4. Kompleksiškai sutvarkyti regioninio augimo centro viešąsias erdves	• Sutvarkyti, šaligatviai, dviračių takai, gatvės, skverai ir aikštės. • Atnaujintų pastatų fasadų skaičius.	2007- 2011	Tauragės r. sav.	34,7
2.3.2.5. Kultūros ir laisvalaikio paslaugų plėtra ir modernizavimas	• Modernizuotų įstaigų skaičius; • Naujai pastatytų įstaigų skaičius.	2008-2013	Tauragės apskrities savivaldybės	50,0
Iš viso:				136,7

2.3.3. Uždavinys: Sukurti teisinę ir techninę bazę, mažinančią Nemuno potvynio, stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų žalos riziką ir kompleksškai šalinti jų padarinius

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.3.3.1. Įgyvendinti Klaipėdos ir Tauragės apskričių pasirengimo potvyniams ir potvynių padariniams šalinti 2008-2015 metų programą.	• Patvirtintų programos pasirengimo potvyniams priemonių įgyvendinimas.	2008-2015 m.	Vidaus reikalų ministerija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų	54,678

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 30 d. nutarimas Nr. 1202)			ministerijos, Aplinkos ministerija, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Klaipėdos ir Tauragės apskrities viršininkų administracijos, Pagėgių savivaldybė, Šilutės, Klaipėdos ir Kretingos rajonų savivaldybės	
2.3.3.2. Įgyvendinti potvynio padarinių likvidavimo programą.	• Patvirtintų programos potvynių padariniams šalinti priemonių įgyvendinimas.	2008-2015 m.	Susisiekimo ministerija, Klaipėdos ir Tauragės apskrities viršininkų administracijos, Pagėgių savivaldybė, Šilutės, Klaipėdos ir Kretingos rajonų savivaldybės, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	1,210
2.3.3.3. Sukurti stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų valdymo ir padarinių šalinimo sistemą pasienio zonoje.	• Įdiegta informavimo, perspėjimo ir valdymo sistema; • Sukurta bendradarbiavimo abipus sienos modelis; • Įsigyta įranga ir technika	2010-2013	Tauragės APGV	8,0
Iš viso:				63,888

2.3.4. Uždavinys: Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.3.4.1. Viešųjų pastatų kaimo vietovėse modernizavimas ir pritaikymas smulkiąjam verslui, bendruomenės poreikiams ir socialinėms paslaugoms.	• Modernizuotų pastatų skaičius.	2008 – 2013 m.	Regiono savivaldybės	30,0
2.3.4.2. Bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos kaimo vietovėse gerinimas.	• Įvykdytų projektų skaičius.	2008—2013 m.	Regiono savivaldybės	40,0
Iš viso:				70,00

2.4. Tikslas. Užtikrinti inžinerinio aprūpinimo sistemų efektyvų naudojimą, atnaujinimą ir plėtrą.

2.4.1. Uždavinys: Gerinti regiono aprūpinimą gamtinėmis dujomis.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.1.1. Pasiruošti magistralinio dujotiekio atšakų Šakiai – Klaipėda (Jurbarkas, Tauragė, Šilalė) tiesimui.	Išspręsti žemės nuosavybės kompensavimo klausimai ir pradėti paruošiamieji statybos darbai.	2006 m.	Tauragės AVA	20,0
2.4.1.2. Magistralinio dujotiekio atšakų Šakiai – Klaipėda (Jurbarkas, Tauragė, Šilalė, Pagėgiai) tiesimas.	Nutiesta Šakiai – Klaipėda (Jurbarkas, Tauragė, Šilalė, Pagėgiai) magistralinio dujotiekio atšaka apie 120 km. Ilgio.	2006-2008 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, LR Aplinkos m-ja,	18,0
2.4.1.3. Dujų tiekimo infrastruktūros sukūrimas regiono savivaldybėse.	Sukurtas ir nutiestas vietinis dujų tiekimo tinklas. Bendras ilgis apie 65 km.	2007-2010 m.	Tauragės AVA, LR Aplinkos m-ja, regiono savivaldybės, privataus kapitalo įmonės	7,0
Iš viso:				45,0

2.4.2. Uždavinys: Plėtoti ir modernizuoti šilumos generavimo ir tiekimo sistemas

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.2.1. Suplanuoti ir įtraukti į apskrities ir savivaldybių bendruosius planus energijos iš alternatyvių ir atsinaujinančių šaltinių generavimo objektų ir susijusių energijos tiekimo tinklų išdėstymą.	Paruoštų ar papildytų planų skaičius.	2006 m.	Tauragės AVA	0,2
2.4.2.2. Modernizuoti ir išplėsti centralizuoto šilumos gamybos ir tiekimo sistemas.	- Modernizuotos ir išplėtos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos ilgis; - Modernizuotų katilinių skaičius.	2006-2008 m.	Tauragės apskrities savivaldybės, LR Ūkio m-ja	10,0
2.4.2.3. Pilotinių alternatyvių ir atsinaujinančių energijos šaltinių jėgainių statyba.	Jėgainių skaičius. Pastatytas Vėjo jėgainių 15 MW galios parkas.	2006-2010 m.	Tauragės AVA, Aplinkos m-ja, privatus kapitalas	60,0

2.4.2.5 Renovuoti viešosios paskirties pastatus.	• Atlikti energetiniai auditai • Energijos taupymo požiūriu atnaujintų viešosios paskirties pastatų skaičius.	2006-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	45,0
Iš viso:				115,2

2.4.3. Uždavinys: Modernizuoti vandens paruošimo, tiekimo, nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.3.1. Rekonstruoti vandenvietes.	• Rekonstruotų vandenviečių skaičius; • Pagerėjusi vandens kokybė.	2006–2013 m.	LR Aplinkos m-ja;	7,0
2.4.3.2. Plėsti ir renovuoti vandens tiekimo tinklus.	• Nutiestų ir renovuotų tinklų ilgis; • Pagerėjusi vandens kokybė; • Parengtų techninių projektų skaičius; • Įrengta nugeležinimo stočių skaičius.	2006 – 2003 m.	LR Aplinkos ministerija, Regiono savivaldybės	15,0
2.4.3.3. Mechaninių, biologinių vandens valymo įrenginių statyba ir modernizavimas.	• Pastatytų įrengimų skaičius; • Pagerėjęs nuotekų išvalymas.	2006 – 2008 m.	Jurbarko sav.	14,0
2.4.3.4. Nuotekų tinklų plėtimas ir renovacija	• Nutiestų ir renovuotų tinklų ilgis; • Vartotojų skaičiaus padidėjimas; • Parengtų techninių projektų skaičius.	2006 – 2013 m.	Regiono savivaldybės	26,0
2.4.3.5. Dumblo tvarkymo infrastruktūros kūrimas	• Pastatytų arba modernizuotų įrenginių skaičius	2010-2013 m.	Regiono savivaldybės, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės	21,0
Iš viso:				62,0

2.4.4. Uždavinys: Patobulinti pavojingų, gamybos ir buitinių atliekų tvarkymo sistemą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.4.1. Įrengti modernų aplinkosauginius standartus atitinkantį Tauragės regioninį sąvartyną.	• Įgyvendintas pirmas sąvartyno įrengimo darbų etapas.	2006 – 2008 m.	LR Aplinkos m-ja;	24,6
2.4.4.2. Tobulinti atliekų tvarkymo sistemos administravimą.	• Parengta teisinė bazė (regiono atliekų tvarkymo studija, regiono ir savivaldybių atliekų tvarkymo planai, savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklės, rinkliavos nuostatai, TRATC veiklos vadovas); • Įdiegta ir atnaujinama programinė įranga rinkliavos administravimui; • Apmokyti TRATC darbuotojai	2010-2013	Tauragės AVA; Regiono savivaldybės, TRATC	0,3
2.4.4.3. Informuoti ir šviesti visuomenę atliekų tvarkymo klausimais.	• Parengtas TRATC infotinklapis; • Skelbiamos TRATC metinės ataskaitos; • Parengtas TRATC veiklos žinynas; • Parengtos kasmetinės visuomenės informavimo ir švietimo programos regione ir savivaldybėse	2010-2013	TRATC, Regiono savivaldybės	0,2
2.4.4.4. Plėtoti ir gerinti esamą atliekų surinkimo sistemą.	• Įrengtos buitinių atliekų ir antrinių žaliavų konteinerinės aikštelės; • Surenkamų antrinių žaliavų, didžiųjų atliekų, buities pavojingų atliekų, elektros ir elektronikos įrangos atliekų kiekiai	2010-2013	TRATC, Regiono savivaldybės	1,05
2.4.4.5. Įdiegti atskirą biologiškai skaidžių atliekų surinkimą ir apdorojimą.	• Įdiegtas atskiras žaliųjų atliekų surinkimas; • Įdiegtas atskiras maisto gamybos ir virtuvės atliekų surinkimas;	2011-2014	TRATC	15,1

	• Įdiegtas atliekų apdorojimas (pastatytos 3 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės) • Įrengti bioskaidžių atliekų (virtuvės, maisto gamybos) perdirbimo įrenginiai			
2.4.4.6. Sukurti komunalinių atliekų, likusių po atskiro jų surinkimo susidarymo vietose, tvarkymo sistemą.	• Pastatyti mechaninio – biologinio atliekų apdorojimo įrenginiai	2011-2013	TRATC, regiono savivaldybės	25,0
2.4.4.7. Uždaryti ir rekultivuoti nebenaudojamus sąvartynus.	• Uždaryti ir rekultivuoti 5 sąvartynai ir 53 užterštos teritorijos	2009-2013	TRATC, regiono savivaldybės	22,0
Iš viso:				88,25

2.4.5. Uždavinys: Plėtoti melioracines ir hidrotechnines sistemas

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.5.1. Užtvankų statyba ir jų infrastruktūros įrengimas bei esamų infrastruktūros objektų atnaujinimas	• Objektų skaičius	2008-2013 m.	Tauragės r. sav.	1,4
2.4.5.2. Pralaidų ir tiltų statyba, remontas bei rekonstrukcija	• Objektų skaičius	2008-2013 m.	Pagėgių sav. Šilalės r. sav. Tauragės r. sav.	4,2
Iš viso:				5,6

3.3.3. TREČIASIS PRIORITETAS

UŽIMTUMO DIDINIMAS SKATINANT ŽEMĖS ŪKIO, PRAMONĖS, VERSLŲ, MIŠKININKYSTĖS IR ŽUVININKYSTĖS PLĖTRĄ

Strateginės krypties paaiškinimas

Siekiant šio strategijos prioriteto, keliama trys tikslai: skatinti regiono įmonių plėtrą ir konkurencingumą, sudaryti palankias sąlygas inovatyvių, šiuolaikinėmis žiniomis ir technologijomis pagrįstų verslų plėtrai regione, remti kaimiškų vietovių plėtrą.

Nuo 2004 m. gegužės 1 d., įstojusi į Europos Sąjungą (ES), Lietuva pradėjo įgyvendinti ES regioninę politiką, kurios pagrindiniai tikslai – sumažinti regionų išsivystymo skirtumus ir skatinti menkiau išsivysčiusių regionų plėtrą, nuo šios datos atsirado galimybė naudotis Sanglaudos bei struktūriniais fondais. Tuo būdu Lietuva ne tik atsidūrė bendroje konkuruojančioje ekonominėje erdvėje, bet ir gali pasinaudoti teikiamos finansinės paramos privalumais. Šios priežastys paskatino Lietuvą surasti stipriausias savo ekonomikos sritis ir tinkamai išnaudoti didžiausią augimo potencialą turinčias ūkio kryptis, kurios padės jai įsitvirtinti bendrojoje Europos rinkoje.

Šioje strategijoje numatoma skatinti regiono įmonių konkurencingumą, padėti joms išnaudoti narystės ES teikiamas galimybes bei atsispirti grėsmėms. Įgyvendinant strategiją bus remiama regiono įmonių plėtra, naujų įmonių steigimasis, įmonių tarptautinių ryšių plėtra. Siūlomos priemonės apima informacijos, mokymų teikimą, konsultacines priemones regiono verslininkams. Numatoma ir tam tikra finansinė parama. Tikimasi, kad teigiamų rezultatų atneš ir platesnis regiono valdžios bei verslo visuomenės bendradarbiavimas kartu aptariant bendras problemas ir ieškant optimaliausio sprendimo būdo.

Sekantis tikslas – vidaus ir užsienio investicijų skatinimas. Investuojančiose įmonėse kuriamos naujos, dažnai aukštos kvalifikacijos reikalaujančios darbo vietos, naudojama moderni įranga, naujausios žinios bei šiuolaikiniai darbo principai. Strategijoje siekiama toliau skatinti užsienio investicijų pritraukimą – skiriant daug dėmesio tam, kad investicijos koncentruotųsi ne tik Tauragės mieste, bet ir atokesniuose rajonų centruose bei kaimiškose vietovėse. Svarbiausios priemonės siekiant šio tikslo yra palankios aplinkos investuotojams kūrimas – įskaitant investicinę infrastruktūrą, patalpas biurams, adekvatų verslininkų informavimą apie investavimo sąlygas ir galimybes. Strategijoje numatomi ir aktyvus veiksmai siekiant sudominti užsienio verslininkus investavimo galimybėmis regione: bus bendradarbiaujama su Lietuvos ambasadomis užsienyje, platinama įvairiapusė informacija apie regioną, regionas pristatomas įvairiuose renginiuose.

Kaimiškų vietovių plėtros skatinimas – labai svarbus šios strategijos tikslas. Kaimiškose regiono vietovėse šiuo metu yra susikaupę ypatingai daug socialinių ir ekonominių problemų: daugelio ūkininkų ūkiai yra nedideli, neefektyvūs, nekonkurencingi, pajamos – žemos ir neužtikrinančios pakankamos gyvenimo kokybės. Dideli pragyvenimo lygio skirtumai palyginti su didesniais miestais ir ypač – Taurage. Kaimiškų vietovių gyventojams dažnai trūksta iniciatyvos sprendžiant savo problemas, dažnai pasyviai laukiama valdžios paramos. Šioje strategijoje numatoma remti kaimiškų vietovių restruktūrizaciją skatinant alternatyvių žemės ūkiui verslų plėtrą bei remiant vietos gyventojų iniciatyvas. Numatomos priemonės apima visapusiškos informacijos ir konsultacijų teikimą, paramą kaimo bendruomenių steigimuisi, paramą šių bendruomenių projektams.

Kitas tikslas – **vidaus ir užsienio investicijų skatinimas**. Investuojančiose įmonėse kuriamos naujos, daugiau aukštos kvalifikacijos reikalaujančios darbo vietos, naudojama moderni įranga, naujausios

žinios bei šiuolaikiniai darbo principai. Šioje strategijoje siekiama toliau skatinti užsienio investicijų pritraukimą, kad investicijos koncentruotųsi ne tik Tauragėje bet ir atokesniuose rajonų centruose bei kaimiškose vietovėse. Svarbiausios priemonės siekiant šio tikslo yra palankios aplinkos investuotojams kūrimas – įskaitant investicinę infrastruktūrą, patalpas biurams, adekvatų verslininkų informavimą apie investavimo sąlygas ir galimybes. Strategijoje numatomi ir aktyvūs veiksmai, kuriais siekiama sudominti užsienio verslininkus investavimo galimybėmis regione: bus bendradarbiaujama su Lietuvos ambasadomis užsienyje, platinama įvairiapusė informacija apie regioną, regionas pristatomas įvairiuose renginiuose

Kaimiškų vietovių plėtros skatinimas – labai svarbus šios strategijos tikslas. Kaimiškose regiono vietovėse šiuo metu yra susikaupę ypatingai daug socialinių ir ekonominių problemų: daugelio ūkininkų ūkiai yra nedideli, neefektyvūs, nekonkurencingi, pajamos - žemos ir neužtikrinančios pakankamos gyvenimo kokybės. Dideli pragyvenimo lygio skirtumai palyginti su didesniais miestais ir ypač –Taurage. Kaimiškų vietovių gyventojams dažnai trūksta iniciatyvos sprendžiant savo problemas, dažnai pasyviai laukiama valdžios paramos

Siekiant ne tik išlaikyti esamus gyventojus kaime, bet ir pritraukti naujus, ir taip užtikrinti kaimų vystymąsi, būtina gerinti viešąją kaimo vietovių infrastruktūrą. Kaimų atnaujinimas tampa viena iš svarbiausių kaimo plėtros politikos priemonių kaimo aplinkos patrauklumui atkurti, kaimo gyventojų gyvenimo kokybei didinti. Dėl to reikėtų rekonstruoti (atnaujinti) pastatus, atnaujinti ir išsaugoti istorinę, etnokultūrinę, architektūrinę vertę turinčius kaimo paveldo objektus ir kraštovaizdžio komponentus, sutvarkyti ar sukurti laisvalaikiui ir poilsiui skirtą viešąją infrastruktūrą.

Leader+ pobūdžio priemonės įgyvendinimas Lietuvoje paskatino naujų struktūrų, paremtų partnerystę ir Bendradarbiavimu, formavimąsi, kurių pagrindinis tikslas – iškilusias problemas kaimo žmonėms spręsti vietos lygmeniu bei aktyviai dalyvauti kaimo plėtros procesuose. Teikiama parama kaimo vietovių studijoms, jų vertinimui, paraiškų paramai gauti ir integruotų bandomųjų strategijų parengimui bei parengtų bandomųjų strategijų tobulinimui, gyventojų informavimui ir mokymui, skatinant juos aktyviai dalyvauti kaimo plėtros procese, reprezentatyvios vietos plėtros partnerystės kūrimui.

Šio prioriteto tikslai turi tiesioginę sąveiką su pirmojo ir penktojo prioriteto priemonėmis

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

3.1. Tikslas: Skatinti regiono įmonių plėtrą ir didinti konkurencingumą

3.1.1. Uždavinys. Skatinti regiono įmonių plėtrą

3.1.2. Uždavinys. Sukurti paskatų sistemą, kuri skatintų naujų verslų steigimąsi ir verslo plėtrą

3.1.3. Uždavinys: Sudaryti palankias sąlygas inovatyvių, šiuolaikinėmis žiniomis ir technologijomis pagrįstų, verslų plėtrai regione

3.1.4. Uždavinys: Skatinti Lietuvos ir užsienio įmones investuoti regione

3.2. Tikslas: Užtikrinti ekonomikos augimą, didinant ūkio konkurencingumą, įvairinant ekonominę veiklą, gerinant gyvenimo kokybę kaime

3.2.1. Uždavinys. Ūkių ir miško valdų struktūros ir infrastruktūros gerinimas, modernizavimas

3.2.2. Uždavinys. Aplinkai palankios ūkininkavimo praktikos skatinimas, alternatyvių pajamų šaltinių ir darbo vietų kaime kūrimas

3.2.3. Uždavinys. Skatinti vietos iniciatyvas, partnerystę bei žmogiškųjų išteklių plėtrą kaime

3.3. Tikslas: Kurti investicijoms palankią aplinką

3.3.1. Uždavinys: Skatinti tiesiogines užsienio investicijas

3.3.2. Uždavinys: Pasiiekti, kad išaugtų TUI apimtys rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse

UŽDAVINIAI

3.1. Tikslas: Skatinti regiono įmonių plėtrą ir didinti konkurencingumą

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
3.1.1. Skatinti regiono įmonių plėtrą	Įmonių pardavimų apimtys	31,67	2006-2013 m.
3.1.2. Sukurti paskatų sistemą, kuri skatintų naujų verslų steigimąsi ir verslo plėtrą	- Naujai įsteigtų įmonių skaičius - Įmonių metiniai finansiniai rodikliai	12,1	2006-2013 m.
3.1.3. Sudaryti palankias sąlygas inovatyvių, šiuolaikinėmis žiniomis ir technologijomis pagrįstų verslų plėtrai regione	Įmonių, besinaudojančių inovacijų skatinimo sistemos paslaugomis, skaičius	6,3	2006-2013 m.
3.1.4. Skatinti Lietuvos ir užsienio įmones investuoti regione	Vidaus ir TUI apimtys regione	79,5	2006-2013 m.
Iš viso		129,57	

3.2. Tikslas: Užtikrinti ekonomikos augimą, didinant ūkio konkurencingumą, įvairinant ekonominę veiklą, gerinant gyvenimo kokybę kaime

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
3.2.1. Ūkių ir miško valdų struktūros ir infrastruktūros gerinimas, modernizavimas.	Ūkių statistika: vidutinis ūkio dydis, pelnas	73,4	2007-2013 m.
3.2.2. Aplinkai palankios ūkininkavimo praktikos skatinimas, alternatyvių pajamų šaltinių ir darbo vietų kaime kūrimas.	Darbo vietų skaičius	45,8	2009-2013 m.
3.2.3. Skatinti vietos iniciatyvas, partnerystę bei žmogiškųjų išteklių plėtrą kaime	- Apmokyta gyventojų - Parengta projektų	28,2	2009-2013 m.
Iš viso :		147,4	

3.3. Tikslas: Kurti investicijoms palankią aplinką

Uždavinys	Planuojamas rezultatas (per planavimo laikotarpį)	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt.	Planuojamas įgyvendinimo laikas
3.3.1. Skatinti tiesiogines užsienio investicijas	Padidėjęs TUI rodiklis	0,8	2006-2013 m.
3.3.2. Pasiekti, kad išaugtų TUI apimtys rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse	Jau identifikuotų ir patvirtintų savivaldybėse investicinių aikštelių parengimas(planavimas, aptvėrimas, žemės darbai, privažiavimo įrengimas ir pan.)	75,0	2006-2013 m.
Iš viso		75,8	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

3.1. Tikslas: Skatinti regiono įmonių plėtrą ir didinti konkurencingumą

3.1.1. Uždavinys: Skatinti regiono įmonių plėtrą

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
3.1.1.1. Plėtoti vieno langelio principu veikiančią verslo informacijos sistemą (informacija, tarpininkavimas, parama)	Įsteigta informacinių taškų	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, Verslo informaciniai centrai	0,6
3.1.1.2. Inicijuoti konferencijų centrų steigimąsi regione	Įsteigti konferencijų centrai	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, viešosios įstaigos, privačios įmonės	3,8
3.1.1.3. Teikti finansinę paramą įmonių projektams, kurie daugiausia prisidėtų prie regiono plėtros	Paramos apimtis	Kasmet	Regiono savivaldybės	3,0
3.1.1.4. Tauragės regiono Teritorijos bendrojo plano parengimas	Pateikta paraiška ES SF paramai gauti.	2007-2008 m.	Tauragės AVA	0,57
3.1.1.5. Tauragės regiono savivaldybių GIS pagrindo parengimas	Parengti planai GIS pagrindu	2006-2009 m.	Regiono savivaldybės, Aplinkos ministerija	3,5
3.1.1.6. Tauragės regiono savivaldybių Teritorijos bendrųjų planų parengimas (miestų ir rajono)	Parengti teritorijos bendrieji planai	2006-2008 m.	Regiono savivaldybės, Aplinkos ministerija	2,5

3.1.1.7. Rengti specialiuosius planus	• Parengtų specialiųjų planų skaičius	2008-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	2,0
3.1.1.8. Įsteigti regione verslo inkubatorių	• Parengta galimybių studija ir investicinis projektas. Parengta techninė dokumentacija. Įsteigtas verslo inkubatorius.	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės, verslo paramos institucijos	10,0
3.1.1.9. Įsteigti menų inkubatorių	• Parengta galimybių studija ir investicinis projektas. Parengta techninė dokumentacija. Įsteigtas verslo inkubatorius	2008-2013	Tauragės r. savivaldybė	7,5
Iš viso:				31,67

3.1.2. Uždavinys. Sukurti paskatų sistemą, kuri skatintų naujų verslų steigimąsi ir verslo plėtrą

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
3.1.2.1. Daryti poveikį valstybinio lygmens SVV politikai	• Pateiktų pasiūlymų skaičius	2006-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, Regiono plėtros taryba	0,1
3.1.2.2. Sukurti efektyvią finansinės ir nefinansinės verslo paramos regione sistemą	• Sukurta sistema	2006-2008 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, verslo paramos institucijos	2,0
3.1.2.3. Naudojant įvairias paskatos priemones, remti verslo projektus, kurie daugiausia prisidėtų prie regiono plėtros	• Suteiktos paramos apimtis	2008-2013 m.	Ūkio ministerija, Regiono savivaldybės	3,0
3.1.2.4. Inicijuoti, rengti tyrimus ir programas, kurios padėtų geriau suprasti regiono įmonių poreikius ir padėtų pasirinkti efektyviausias paramos priemones	• Atliktų tyrimų skaičius	2008-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, Verslo informaciniai centrai, verslo organizacijos, asociacijos	7,0
Iš viso:				12,1

3.1.3. Uždavinys: Sudaryti palankias sąlygas inovatyvių, šiuolaikinėmis žiniomis ir technologijomis pagrįstų verslų plėtrai regione

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.

3.1.3.1. Prisidėti plėtojant inovacijų paramos, technologijų apsiikeitimo sistemą regione	• Veikianti inovacijų paramos ir technologijų apsiikeitimo sistema	2008-2013 m.	Ūkio ministerija, Lietuvos inovacijų centras, Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, asocijuotos verslo organizacijos, verslo informaciniai centrai	0,4
3.1.3.2. Inicijuoti, remti regiono įmonių ir mokslo įstaigų bendradarbiavimą, taikomuosius tyrimus	• Bendrų projektų skaičius ir rezultatai	2006-2013 m.	Ūkio ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	0,8
3.1.3.3. Parengti ir įdiegti inovacijų bei įmonių investicijų į mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą skatinimo sistemą, nustatyti inovacijų poreikį regiono įmonėse	• Parengta inovacijų skatinimo programa, parengta inovacijų finansavimo schema, parengta mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros skatinimo regiono įmonėse galimybių studija	2006-2008 m.	Tauragės AVA, Verslo paramos institucijos, verslo įmonės	0,1
3.1.3.4. Įsteigti Lietuvos inovacijų centro atstovybę Tauragės mieste	• Įsteigta atstovybė	2006-2008 m.	LIC, savivaldybės administracija, VIC	0,5
3.1.3.5 Skatinti informacinių technologijų diegimą regiono įmonėse	• Suteikta parama verslo įmonėms, diegiančioms informacines technologijas visuomenės plėtros programą regione	2006-2013 m.	Verslo paramos institucijos, verslo įmonės	0,5
3.1.3.6 Įsteigti ir pradėti vystyti technologinį parką	• Atlikta galimybių studija. Parengta techninė dokumentacija. Atlikta partnerių ir investuotojų paieška. Parengtas investicinis projektas, paraiška ES SF paramai gauti. Atlikti statybiniai darbai, sukurta infrastruktūra	2006-2013 m.	Tauragės AVA Tauragės r. sav. Privatūs investuotojai	4,0
Iš viso:				6,3

3.1.4. Uždavinys: Skatinti Lietuvos ir užsienio įmones investuoti regione

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
----------	------------------------	------------------	-----------------------	-----------------------

3.1.4.1. Įgyvendinti informacinius projektus, pristatančius verslo galimybes regione	• Įgyvendintų priemonių apimtys (leidinių sk., renginių skaičius)	2006-2013 m.	Apskrities viršininko administracija, Regiono savivaldybės, asocijuotos verslo institucijos, verslo informaciniai centrai	0,5
3.1.4.2. Plėtoti Investicines aikšteles, ypatingą dėmesį skiriant tokioms aikštelėms rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse	• Identifikuotų aikštelių skaičius, aikštelių plėtros rodikliai (sutvarkyta infrastruktūra, pritraukti investuotojai)	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, verslo įmonės	8,0
3.1.4.3. Vystyti Tauragės pramoninį parką	• Parengtas investicinis ir techninis projektai. Sutvarkytos 24 ha pramoninės zonos (buvusį AB „Tauragės keramika“) inžinerinės komunikacijos ir infrastruktūra, rekonstruota 10000 m² patalpų	2006-2010 m.	Tauragės r. savivaldybės administracija, verslo įmonės, Tauragės pramoninis parkas	4,0
3.1.4.4. Skatinti naujų didelę pridėtinę vertę kuriančių įmonių projektavimą ir statybą regione	• Suteiktos paramos apimtis	2006-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	1,0
3.1.4.5. Vietinės žaliavas naudojančios pramonės plėtra	• Parengtas vietinės žaliavas naudojančių įmonių sąvadas pagal veiklos rūšis. Parengta šių įmonių rėmimo sistema	2006-2008 m.	Verslo paramos institucijos, verslo įmonės	5,0
3.1.4.6. Pramoninių zonų plėtra	• Parengta paramos schema, galimybių studija, techninė dokumentacija	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	60,0
3.1.4.7. Skatinti pramonės įmonių perkėlimą į pramonines zonas	• Suteiktos paramos apimtis	2006-2012 m.	Regiono savivaldybės	1,0
Iš viso:				79,5

3.2. Tikslas: Užtikrinti ekonomikos augimą, didinant ūkio konkurencingumą, įvairinant ekonominę veiklą, gerinant gyvenimo kokybę kaime

3.2.1. Uždavinys. Ūkių ir miško valdų struktūros ir infrastruktūros gerinimas, modernizavimas

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
3.2.1.1. Remti regiono ūkių stambėjimą ir kooperaciją	• Sukurta rėmimo sistema • Parengti ir įgyvendinti projektai	2006-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	12,0

3.2.1.2. Žemės ūkio produktų surinkimo, supirkimo ir perdirbimo punktų, atitinkančių ES standartus, įrengimas ir plėtra	Įmonių skaičius	2008-2013 m.	Verslo subjektai	20,0
3.2.1.3. Žemės ūkio paskirties, ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku	Vidutiniškai kasmet po 670 ha.	2008-2013 m.	Privačių miškų savininkai bei valstybinių miškų valdytojai	24,6
3.2.1.4. Kaimiškųjų vietovių drenažo – melioracijos sistemos funkcionavimo užtikrinimas ir plėtra	Projektų skaičius	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	16,8
Iš viso:				73,4

3.2.2. Uždavinys. Skatinti alternatyvių pajamų šaltinių ir darbo vietų kaimo vietovėse kūrimą, infrastruktūros plėtrą

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
3.2.2.1. Netradicinės žemės ūkio veiklos skatinimo programos parengimas ir įgyvendinimas	Programa apima : - Amatų plėtrą; - Kaimo turizmo paslaugų plėtrą; - Mikro įmonių įkūrimą ir plėtrą	2008 m.	Regiono savivaldybės, Žemės ūkio konsultavimo tarnybos	0,5
3.2.2.2. Teikti informaciją ir konsultacijas apie verslo steigimą kaime, alternatyvių verslų perspektyvas, kooperaciją	Surengti seminarai, sukurta konsultavimo sistema	2009-2013 m.	Regiono savivaldybės, Žemės ūkio konsultavimo tarnybos	0,8
3.2.2.3. Teikti finansinę paramą verslo projektams kaimo vietovėje	Paremta 10 projektų	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	4,5
3.2.2.4. Kaimo vietovių viešosios infrastruktūros bei paslaugų, susijusių su verslo sąlygų gerinimu ir užimtumo didinimu, plėtra	- Infrastruktūros objektų skaičius - Naujų paslaugų skaičius - Užimtumo padidėjimas, proc.	2008-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	30,0
3.2.2.5. Kaimo turizmo paslaugų plėtra	- Įsteigtų kaimo turizmo sodybų skaičius - Paslaugų apimtys didėjimas, proc.	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės, privatūs verslininkai	10,0
Iš viso:				45,8

3.2.3. Uždavinys: Skatinti vietos iniciatyvas, partnerystę bei žmogiškųjų išteklių plėtrą kaime

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
----------	------------------------	------------------	-----------------------	-----------------------

3.2.3.1. Teikti finansinę paramą bendruomenių centrų projektams	• Įkurti bendruomenių centrai	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	12,0
3.2.3.2. Vietos veiklos grupių (VVG) strategijų rengimas, bendrasis finansavimas ir įgyvendinimas	• Paremta VVG	2008-2013 m.	LR Žemės ūkio ministerija, Regiono savivaldybės	0,6
3.2.3.3. Internetinės prieigos kaimo vietovėse Tauragės apskrityje tinklo plėtra	• Įrengta internetinių prieigų kaime	2008-2013 m.	Informacinės visuomenės plėtros komitetas, Regiono savivaldybės	15,0
3.2.3.4. Kaimo gyventojų kompiuterinio raštingumo tobulinimas	• Apmokyta kaimo gyventojų	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	0,6
Iš viso :				28,2

3.3. Tikslas : Kurti investicijoms palankų klimatą

3.3.1. Uždavinys: Skatinti tiesiogines užsienio investicijas

Priemonė	Pasiekimo indikatoriaus	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
3.3.1.1. Teikti informaciją investuotojams apie verslo sąlygas regione	• Paklausimų skaičius	Kasmet	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, verslo informaciniai centrai, asocijuotos verslo struktūros	0,4
3.3.1.2. Skatinti užsienio investuotojus plėtoti verslą regione	• Investicijų apimtys	Kasmet	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, verslo informaciniai centrai, asocijuotos verslo struktūros	0,4
Iš viso:				0,8

3.3.2. Uždavinys: Pasiekti, kad išaugtų TUI apimtys rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse

Priemonė	Pasiekimo indikatoriaus	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
3.3.2.1. Vykdyti investicinių aikštelių parengimą, ypatingą dėmesį skiriant tokių aikštelių suformavimui rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse.	• Parengtos investicinės aikštelės	2006-2012 m.	Regiono savivaldybės	8,7

3.3.2.2. Pritraukti finansinę paramą atrinktų investicinių aikštelių plėtros projektams (infrastruktūros išvystymui, marketingui)	Paramos apimtys	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	16,0
3.3.2.4. Infrastruktūros rekonstrukcija buvusio paukštyno teritorijoje	Parengta techninė dokumentacija, patvirtinti detalūs planai. Rekonstruotos inžinerinės komunikacijos 19.2 ha teritorijoje vakarinėje miesto dalyje (vandentiekio ir kanalizacijos tinklai, lietaus kanalizacija, keliai)	2006-2013 m.	Tauragės r. sav.	1,0
3.3.2.5. Infrastruktūros įrengimas komercinių prekybos objektų ir pramogų cento teritorijoje prie Bernotiškių g.	Parengta techninė dokumentacija, patvirtinti detalūs planai. Rekonstruotos inžinerinės komunikacijos 20 ha teritorijoje prie Bernotiškių g. (elektros TP, vandentiekio ir kanalizacijos tinklai apie 2 km, privažiavimo keliai-apie 2 km.)	2006-2013 m.	Tauragės r. sav.	2,0
3.3.2.6. Infrastruktūros įrengimas Sandėlių g.	Parengta techninė dokumentacija, patvirtinti detalūs planai. Įrengtos inžinerinės komunikacijos 3,5 ha teritorijoje (vandentiekio ir kanalizacijos tinklai - 1,5 km)	2006-2013 m.	Tauragės r. sav.	0,8
3.3.2.7. Infrastruktūros įrengimas pramoninio parko kūrimui prie Pramonės g.	Parengta techninė dokumentacija, patvirtinti detalūs planai. Įrengtos inžinerinės komunikacijos 5 ha teritorijoje prie Pramonės g. buvusioje AB „Keramika“ teritorijoje (vandentiekio, kanalizacijos tinklai, privažiavimo keliai -1 km.)	2006-2013 m.	Tauragės r. sav.	1,5
3.3.2.9. Jurbarko pramonės teritorijos revitalizavimas	- Parengta techninė dokumentacija, plotas - 250 ha. - Revitalizuota Jurbarko pramonės teritorija, plotas - 250 ha	2006-2008 m 2009-2013 m.	Jurbarko r. sav.	3,0 42,0
Iš viso:				75,0

3.3.4. KETVIRTASIS PRIORITETAS

NEMUNO VANDENS IR SAUSUMOS TRANSPORTO SISTEMOS DARNI PLĖTRA

Strateginės krypties paaiškinimas

Pagal regiono transporto sistemos subalansuotos plėtros prioritetą siejami tokie tikslai:

1. Žymiai pagerinti regiono transporto infrastruktūros būklę bei atskirų transporto rūšių darbo efektyvumą;
2. Planuojamomis priemonėmis siekiama apjungti atskirų transporto rūšių veiklą į vieningą darniai veikiančią sistemą.

Pagrindinis šio prioriteto tikslas yra išnaudoti Tauragės apskrities geografinę padėtį bei regioną kertančius transregioninius transportinius koridorius apskrities ekonominei plėtrai skatinti.

Būtina pažymėti, jog kaimyniniame regione esantis Klaipėdos jūrų uostas vaidina ypatingą vaidmenį Vakarų Lietuvos regiono ir visos šalies ekonomikoje – tai svarbus transporto mazgas, per kurį vyksta prekyba tarp rytų ir vakarų valstybių. Jūrinio uosto plėtra neabejotinai turės įtakos ir Tauragės regiono ekonominei plėtrai.

Transporto infrastruktūra yra vienas svarbiausių regiono ekonomikos plėtros veiksnių. Regione intensyviai plėtojamas krovinių pervežimų verslas: didelį vaidmenį šiame versle vaidina tai, kad regione egzistuoja galimybė pasirinkti praktiškai visas galimas transporto rūšis, įskaitant automobilių, geležinkelių, vandens transportą. Geros kokybės transporto infrastruktūra yra būtina ne tik pervežimų verslui, bet ir kitoms ekonomikos šakoms – pramonei, turizmui. Transporto infrastruktūros būklė taip pat tiesiogiai veikia ir regiono gyventojų gyvenamąją aplinką, taršos lygį. Šioje strategijoje numatoma stiprinti regiono transporto tinklus: gerinti automobilinių kelių būklę, modernizuoti ir plėtoti geležinkelius, plėtoti Nemuno vandens kelią, skatinti multimodalinius pervežimus. Numatomos priemonės apima būtinausių studijų, projektinės dokumentacijos rengimą, investicinių projektų įgyvendinimą, naujų finansavimo šaltinių pritraukimą. Regiono transporto infrastruktūros projektai yra svarbūs visai šaliai, ir remiantis šiuo metu egzistuojančiomis valstybės investicinėmis strategijomis, daug numatytų projektų bus įgyvendinami valstybės lėšomis, pridedant Europos Sąjungos paramą. Regiono valdžios bei verslo atstovų pagrindinė užduotis – bendradarbiauti, keistis informacija su atsakingomis šalies institucijomis, ir, atsižvelgiant į realias galimybes, prisidėti finansiškai.

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

4.1. Išnaudoti Tauragės regiono geografinę situaciją transportavimo verslui ir ekonominei plėtrai skatinti

4.1.1 Uždavinys: Didinti Nemuno vandens kelio konkurencingumą ir išnaudoti mažųjų uostų teikiamą potencialą

4.1.2 Uždavinys: Gerinti kelių ir geležinkelių infrastruktūros būklę

4.1.3. Uždavinys: Skatinti multimodalinius pervežimus

4.2. Gerinti esamos transporto infrastruktūros būklę

4.2.1. Uždavinys: Įgyvendinti svarbiausius regionui automobilių transporto plėtros projektus

4.2.2. Uždavinys: Plėtoti krovinių transportą Nemuno upe

4.3. Gerinti vietinį eismą, didinti eismo dalyvių saugumą

4.3.1. Uždavinys: Gerinti miestų ir miestelių transporto infrastruktūrą ir visuomeninio transporto būklę

4.3.2. Uždavinys: Diegti eismo valdymo sistemas ir eismo saugumo priemones miestų ir miestelių gatvėse

UŽDAVINIAI

4.1. Tikslas: Išnaudoti Tauragės regiono geografinę situaciją transportavimo verslui ir ekonominei plėtrai skatinti

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
4.1.1. Didinti Nemuno vandens kelio konkurencingumą ir išnaudoti mažųjų uostų teikiamą potencialą	• Pervežimų apimtys • Įgyvendinti mažųjų uostų projektai ir jų rezultatai	31,0	2006-2013 m.
4.1.2. Gerinti kelių ir geležinkelių infrastruktūros būklę	• Renovuotų, modernizuotų kelių ir geležinkelių ilgis, km	283,501	2006-2013 m.
4.1.3. Skatinti multimodalinius pervežimus	• Veikiančių logistikos centrų apyvartos duomenys	2,0	2006-2008 m.
Iš viso		316,501	

4.2. Tikslas: Gerinti esamos transporto infrastruktūros būklę

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
4.2.1. Įgyvendinti svarbiausius regionui automobilių transporto plėtros projektus	• Įgyvendinami, nebaigti projektai	31,3	2006-2013 m.
4.2.2. Plėtoti krovinių transportą Nemuno upe	• Krovinių apyvartos padidėjimas, proc.	5,6	2006-2013 m.
Iš viso		36,9	

4.3. Tikslas: Gerinti vietinį eismą, didinti eismo dalyvių saugumą

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių	Planuojamas
-----------	----------------------------------	---------------------	-------------

		poreikis mln. Lt	įgyvendinimo laikas
4.3.1. Gerinti miestų ir miestelių transporto infrastruktūrą ir visuomeninio transporto būklę	Įgyvendinami, nebaigti projektai	99,35	2006-2013 m.
4.3.2. Diegti eismo valdymo sistemas ir eismo saugumo priemones miestų ir miestelių gatvėse	Įdiegtų eismo saugumo priemonių skaičius	4,6	2006-2013 m.
Iš viso		103,95	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

4.1. Tikslas: Išnaudoti Tauragės regiono geografinę situaciją transportavimo verslui ir ekonominei plėtrai skatinti

4.1.1 Uždavinys: Didinti Nemuno vandens kelio konkurencingumą ir išnaudoti mažųjų uostų teikiamą potencialą

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.1.1.1. Pritraukti investicijas mažųjų uostų plėtrai	Įgyvendinti mažųjų uostų projektai ir jų rezultatai	2006-2013 m.	Susisiekimo ministerija, VĮ VVKD, Tauragės AVA, suinteresuotos savivaldybės, suinteresuotos įmonės	30,0
4.1.1.2. Vystyti krovinių pervežimo Nemuno upe infrastruktūrą	Keleivių ir krovinių srautų padidėjimas, proc.	2006-2013 m.	Susisiekimo ministerija, VĮ VVKD Tauragės AVA, suinteresuotos savivaldybės, suinteresuotos įmonės	1,0
Iš viso:				31,0

4.1.2 Uždavinys: Gerinti kelių ir geležinkelių infrastruktūros būklę

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.1.2.1. Įrengti Jurbarko miesto šiaurinį aplinkkelį	Įrengtas Jurbarko šiaurinis aplinkkelis 1,81 km.	2006-2007 m.	Jurbarko r. sav., Susisiekimo ministerija, LAKD	1,611

4.1.2.2. Renovuoti ir modernizuoti svarbiausias geležinkelio atkarpas	• Renovuota ir modernizuota geležinkelio atkarpų, km	2006-2013	Susisiekimo ministerija, suinteresuotos savivaldybės	35,0
4.1.2.3. Valstybinės reikšmės kelių rekonstravimas	• Parengti kelių investiciniai ir techniniai projektai, atlikti rekonstravimo darbai. Rekonstruota 172,7 km kelių.	2006-2013	LAKD	126,64
4.1.2.4. Įgyvendinti žvyrkelių asfaltavimo programą	• Asfalto dangą padengtų kelių ilgis 116 km.	2006-2015	Regiono savivaldybės	78,45
4.1.2.5. Rekonstruoti vietinės reikšmės kelius	• Rekonstruotų kelių ilgis 35,74 km.	2006-2013	Regiono savivaldybės	23,27
4.1.2.6. Rekonstruoti sankryžas	• Rekonstruotos 3 sankryžos, įrengta papildoma eismo juosta	2006-2010	LAKD	2,75
4.1.2.7. Atnaujinti vietinės reikšmės kelius su žvyro dangą	• Atnaujinta 261 km kelių su žvyro dangą	2006-2010	Regiono savivaldybės	14,78
4.1.2.8. Atstatyti tiltą per Jūros upę ties Kriokiškių kaimu	• Atstatytas tiltas. Užtikrintas kaimo gyventojų susisiekimas su centrais	2006-2010	Pagėgių sav.	1,0
Iš viso:				283,501

4.1.3. Uždavinys: Skatinti multimodalinius pervežimus

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.1.3.1. Inicijuoti ir prisidėti įgyvendinant multimodalinių centrų plėtros projektus regione (Jurbarko, Pagėgiuose)	- Įgyvendintų projektų skaičius ir rezultatai - Krovinių apyvartos multimodaliniuose centruose apimtys	2006-2013 m.	Tauragės AVA,, suinteresuotos savivaldybės, suinteresuotos įmonės	2,0
Iš viso:				2,0

4.2. Tikslas Gerinti transporto infrastruktūros būklę

4.2.1. Uždavinys: Įgyvendinti svarbiausius regionui automobilių transporto plėtros projektus

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.2.1.1. Įgyvendinti Via-Hanseatica kelio pakelės infrastruktūros kūrimo darbus	- Parengtas projektas; - Įrengta pakelės infrastruktūra	2006-2013 m.	Tauragės AVA, LR Valstybinis turizmo departamentas	2,0

4.2.1.2. Saugumo keliuose didinimo priemonės	• Pertvarkytų pavojingų ruožų ilgis km	2006-2013 m.	Tauragės AVA, LR Susisiekimo m-ja	7,3
4.2.1.3. Krašto reikmėms kelio Kaunas-Klaipėda per Mikytus rekonstrukcija į I-os kategorijos krašto kelio parametrus	• Parengtas projektas, rekonstruotas kelias	2006-2010	Tauragės AVA, LR Susisiekimo m-ja	20,0
4.2.1.4. Via- Hanseatica kelio statybos projektavimas su apvažiavimu aplink Tauragės miestą. Tilto per Nemuną (pietinė Sovetsko/Tilžės dalis) projektavimas	• Parengta aplinkkelio galimybių studija ir techninis projektas	2006-2008	Tauragės AVA, LR Susisiekimo m-ja	2,0
Iš viso:				31,3

4.2.2. Uždavinys: Plėtoti krovinių transportą Nemuno upe

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.2.2.1. Įrengti krovinių uostą Jurbarkė	• Įrengtas uostas	2006-2008 m.	LR Ūkio m-ja	5,6
Iš viso:				5,6

4.3. Tikslas. Gerinti vietinį eismą, didinti eismo dalyvių saugumą

4.3.1. Uždavinys: Gerinti miestų ir miestelių transporto infrastruktūrą ir visuomeninio transporto būklę

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.3.1.1. Taisyti ir tiesti miestų ir miestelių gatves, rekonstruoti sankryžas	• Sutaistytų ir nutiestų gatvių, sutvarkytų sankryžų skaičius	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	36,0
4.3.1.2. Plėsti individualaus autotransporto stovėjimo aikštes	• Įrengtų stovėjimo aikštelių skaičius	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	3,3
4.3.1.3. Statyti ir rekonstruoti geležinkelio pervažas	• Sutaistytų ir rekonstruotų pervažų skaičius	2006-2008 m.	AB „Lietuvos geležinkeliai“, Regiono savivaldybės	1,2
4.3.1.4. Taisyti ir tiesti pėsčiųjų ir dviračių takus	• Sutaistytų ir nutiestų takų ilgis	2006-2012 m.	Regiono savivaldybės	9,0
4.3.1.5. Rekonstruoti autobusų stotis ir stoteles	• Rekonstruotos 2 autobusų stotys	2006-2008 m.	Regiono savivaldybės	8,05
4.3.1.6. Visuomeninio transporto atnaujinimas ir ekologiško transporto plėtra	• Įsigytų transporto priemonių skaičius	2006-2013 m.	LR Susisiekimo m-ja, Regiono savivaldybės	38,0
4.3.1.7. Miestų ir rajonų gatvių apšvietimo modernizavimas	• Apšviestų gatvių ilgis, km.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	3,8

Iš viso:				99,35
-----------------	--	--	--	--------------

4.3.2. Uždavinys: Diegti eismo valdymo sistemas ir eismo saugumo priemonės miestų ir miestelių gatvėse

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.3.2.1. Įdiegti šviesoforų sistemas	• Įdiegtų sistemų skaičius	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	1,8
4.3.2.2. Tvirtinti gatvių pavadinimų lenteles	• Pritvirtintų gatvių lentelių skaičius	2006-2008 m.	Regiono savivaldybės	1,3
4.3.2.3. Statyti ir atnaujinti kelio ženklus	• Pastatytų ir atnaujintų ženklų skaičius	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	1,5
Iš viso:				4,6

3.3.5. PENKTASIS PRIORITETAS

REKREACIJOS IR TURIZMO SISTEMOS PLĖTRA BEI PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS

Strateginės krypties paaiškinimas

Pagal šį prioritetą siekiama tokių tikslų: transregioninių turistinių srautų (kelių) funkcionavimo užtikrinimo, atvykstamo ir vietinio turizmo plėtotės, regiono kultūrinių ir gamtinių savitumo stiprinimo, regiono turizmo produkto kokybės ir prieinamumo stiprinimo, profesionalumo rekreacijos ir turizmo sektoriaus gerinimo. Vienas svarbiausių tikslų - rekreacijos ir turizmo paslaugų kokybės pagerinimas, paslaugų plėtra maksimaliai išnaudojant turtingus regiono gamtinius ir kultūrinius išteklius tuo pačiu sustiprinant vietos bendruomenių ekonomiką, gyvenimo kokybę.

Šioje strategijoje numatoma ženkiai sustiprinti rekreacijos ir turizmo sistemos veiklą efektyviai išnaudojant jau suformuotą infrastruktūrą atsižvelgiant į kaimyninių šalių ir regionų interesus.

Rekreacija ir turizmas kaip struktūrinis ekonominės plėtros polius

Rekreacija ir turizmas yra laikomas aplinkos apsaugos, miesto ir kaimo vietovių regeneracijos ir tobulinimo katalizatoriumi ir ekonominės plėtros struktūriniu ašimi. Turizmas vaidina labai svarbų vaidmenį formuojant prastai išvystytų sričių ekonomiką. Svarbu išsiaiškinti visus pajamų šaltinius, strategiškai investuoti turimas lėšas, kad investicijos optimaliai skatintų vietinį turizmo verslą, kuris savo ruožtu skatins investicijų pritraukimą. Integruota viešojo-privataus sektorių partnerystė yra efektyviausias būdas skatinti investicijas, kurti pridėdamąją vertę ir kurti naujas darbo vietas. Artimiausiam laikotarpiui turizmo strategija turi fokusuotis į jo produkto ir turizmo paslaugų tiekimo šalies rinkai stiprinimą. Tai apims visos eilės santykinai mažos apimties veiksmų įgyvendinimą. Ilgesniam laikotarpiui gali būti planuojami didesnės apimties veiksmai, kurie sustiprins regiono pozicijas ne tik šalies, bet ir tarptautinėje rinkoje.

Bus stiprinami ryšiai tarp pagrindinių turizmo struktūrų. Siekiant stiprinti produkto tiekimą, bus plėtojami tinklai ir telkiniai Baltijos ir šalies lygmenyse bei regiono ir vietiniame lygmenyse. Turizmo plėtra, kur įmanoma, taip pat tenkins vietos gyventojų rekreacinius poreikius. Tai vienas iš būdų, padedančių sušvelninti santykinai trumpo sezono neigiamą poveikį ir paskirstyti pajamas ilgesniam laikotarpiui. Sutelkiant veiklas į vieną vietą, produkto patrauklumas didėja. Bus plėtojamas gydymasis sanatorijoje, kultūrinis turizmas.

Standartų kėlimas ir pelno paskirstymas

Investicijos į infrastruktūrą ar paslaugų plėtrą nebūtinai turi būti didelės apimties. Geresnis koordinavimas sektoriuje padidins mažos apimties investicijų efektyvumą. Dėl sektoriaus fragmentiškumo efektyvus koordinavimas tarp žmonių, organizacijų ir verslininkų yra ypatingai svarbus. Aukštas profesionalumo lygis bus pasiektas, investuojant į jau dirbančių žmonių ir naujų darbuotojų mokymus.

Turizmo produktas bus plėtojamas ir investicijos koncentruojamos į įvairias produktų sritis, kas optimizuos šios srities charakteristikas ir galimybes. Gamtinės aplinkos kokybė gali būti išnaudota aktyviam poilsiui, gamtinei žūklei ir medžioklei, rekreacijai, dviračių turizmui, ir t.t. Norint pilnai išnaudoti visas sektoriaus galimybes, būtina tobulinti produkto kokybę ir paslaugų standartus visame ūkyje. Plėtojant stipresnius ryšius tarp turizmo verslo ir vietinių prekių ir paslaugų tiekėjų, vietinis ekonominis turizmo poveikis bus optimizuotas ir ekonominė nauda išaugs. To rezultate didesnė iš turizmo gaunamų pajamų dalis liks vietos ekonomikoje. Bus suvienytos pastangos turizmo sezonui pailginti, plėtojant specifinius sektorius ir užpildant nišas rinkose (verslo atostogos, trumpos pertraukėlės, atostogos gamtoje, ir t.t.), kad būtų sukurta paklausa laisvalaikio metu. Vietos bendruomenei, ypačiai kaimo vietovėse, bus išaiškinta turizmo plėtros nauda ir gauta bendruomenės parama plėtojant turizmo kultūrą. Turizmas padės išlaikyti tradicijas ir kultūrinę veiklą, o taip pat remis vietines paslaugas, parduotuves ir kitus bendruomenės patogumus, kurie kitu atveju būtų ekonomiškai nuostolingi.

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

5.1. Tikslas: Užtikrinti tradicinių bei naujų transregioninių, atvykstamojo ir vietinio turizmo kelių funkcionavimą ir plėtotę

5.1.1. Uždavinys: Užtikrinti vykdomų ir naujų tematinų transregioninių, nacionalinių ir tarptautinių turizmo kelių plėtrą

5.2. Tikslas: Gerinti regiono, kaip svarbaus Lietuvos turizmo regiono įvaizdį, ir prieinamumą vietiniams bei užsienio turistams

5.2.1. Uždavinys: Didinti vietinių ir užsienio turistų informuotumą apie turizmo galimybes regione

5.2.2. Uždavinys: Vykdyti pastovias vietines ir regionines informacines marketingo priemones skatinančias privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą

5.2.3. Uždavinys: Suformuoti nuolat veikiančią Tauragės regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų bei išteklių duomenų banko efektyvaus naudojimo, atnaujinimo ir teikimo klientams sistemą

5.3. Tikslas: Didinti regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų kokybę ir konkurencingumą

5.3.1. Uždavinys: Didinti turizmo paslaugų pasirinkimą ir gerinti kokybę

5.3.2. Uždavinys: Vystyti regiono turizmo infrastruktūrą

UŽDAVINIAI

5.1. Tikslas: Užtikrinti tradicinių bei naujų transregioninių, atvykstamojo ir vietinio turizmo kelių funkcionavimą ir plėtotę.
--

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
------------	----------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------

5.1.1. Užtikrinti vykdomų ir naujų tematinį transregioninių, nacionalinių ir tarptautinių turizmo kelių plėtrą.	- Įrengtos transregioninės turistinės trasos: 1. Jūros vandens maršrutas 2. Via- Hanseaticos kelias 3. Nemuno kelias 3. Žemaitijos kelias - Turistinių srautų intensyvumas	42,1	2006 - 2013
Iš viso:		42,1	

5.2. Tikslas: Gerinti regiono, kaip svarbaus Lietuvos turizmo regiono įvaizdį, ir prieinamumą vidaus bei užsienio turistams.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
5.2.1. Didinti regiono turizmo galimybių pristatymą vidaus ir tarptautinėse rinkose	- Besikreipiančių į regiono TIC turistų skaičius - Lankytojų skaičius regiono turizmo informacijai skirtuose Interneto puslapiuose	2	2006-2013 m.
5.2.2. Vykdyti pastovias vietines ir regionines informacinės marketingo priemones skatinančias privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą.	- Parengta priemonių; - Realizuotų investicinių projektų skaičius ir apimtys;	7,0	2006 - 2013m.
5.2.3. Suformuoti nuolat veikiančią Tauragės regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų bei išteklių duomenų banko efektyvaus naudojimo, atnaujinimo ir teikimo klientams sistemą.	- Parengta metodika ir sukurta struktūra; - Parengtų ir išleistų leidinių, katalogų, schemų, žemėlapių ir renginių skaičius;	0,48	2006 – 2013 m
Iš viso:		9,48	

5.3. Tikslas: Didinti regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų kokybę ir konkurencingumą.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis mln Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
5.3.1. Didinti turizmo paslaugų pasirinkimą ir gerinti kokybę	- Parengti tyrimai, programos. - Renovuoti, modernizuoti ar įsteigti nauji objektai	80,2	2006 – 2013 m.
5.3.2. Vystyti regiono turizmo infrastruktūrą	Renovuotos, modernizuotos, įrengtos turizmo trasos	142,85	2006 – 2013 m.
Iš viso:		223,05	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

5.1. Tikslas: Užtikrinti tradicinių bei naujų transregioninių, atvykstamojo ir vietinio turizmo kelių funkcionavimą ir plėtotę

5.1.1. Uždavinys: Užtikrinti vykdomų ir naujų tematinių nacionalinių ir tarptautinių turizmo kelių plėtrą

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1	2	3	4	5
5.1.1.1 Plėtoti Jūros vandens maršrutą	Sukurta viešojo turizmo infrastruktūra	2009-2012 m.	Tauragės, Šilalės, Pagėgių savivaldybės, Rambynų, Pagramančio regioninio parko direkcijos	8,2
5.1.1.2. Įgyvendinti ir plėtoti tarptautinį Via- Hanseatikos maršrutą	- Sukurta viešojo turizmo infrastruktūra; - Atlikti maršrute esančių paveldo objektų tvarkomieji darbai	2009-2012 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės	0,9
5.1.1.3. Vykdyti Nemuno kelio turistinio koridoriaus formavimo darbus	- Įrengtas dviračių takas; - Suformuota Nemuno vandens kelio infrastruktūra - Suformuota autoturizmo trasos infrastruktūra	2006-2013 m.	Valstybinis turizmo departamentas; Pagėgių ir Jurbarko rajono savivaldybės; Rambynų ir Panemunių regioninio parko direkcijos	29,0
5.1.1.4. Plėtoti autoturizmo trasas „Žemaitijos keliai“ infrastruktūrą	- Suformuota autoturizmo trasos infrastruktūra - Parengti objektai lankymui	2009-2012 m.	Valstybinis turizmo departamentas, Šilalės rajono savivaldybė, Varnių regioninio parko direkcija	4,0
Iš viso:				42,1

5.2. Tikslas: Gerinti regiono, kaip svarbaus Lietuvos turizmo regiono įvaizdį, patrauklumą ir prieinamumą vietiniams ir užsienio turistams

5.2.1. Uždavinys: Didinti regiono turizmo galimybių pristatymą vidaus ir tarptautinėse rinkose

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis
1.	2.	3.	4.	5.

5.2.1.1. Rengti ir platinti informaciją apie turistiniu požiūriu įdomius regiono objektus bei maršrutus, teikiamas turizmo paslaugas	• Išleistų ir išplatintų informacinių leidinių tiražai; • Įgyvendintų informacinių priemonių skaičius; • Dalyvauta turizmo parodose kartu • Organizuotų infotūrų (pažintinių turų) regione skaičius	2008-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, TIC	1,2
5.2.1.2. Stiprinti turizmo informacinių centrų sistemą, plėsti teikiamų paslaugų kokybę modernizuojant turizmo centrų infrastruktūrą	• Įgyvendintų projektų skaičius; • Apsilankiusių TIC turistų skaičius	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, TIC	0,8
Iš viso:				2,0

5.2.2. Uždavinys: Vykdyti pastovias vietines ir regionines informacines marketingo priemones skatinančias privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis
1.	2.	3.	4.	5.
5.2.2.1. Marketingo priemonių rengimas ir vykdymas	• Parengta priemonių; • Realizuotų investicinių projektų skaičius ir apimtys;	2006-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, TIC	7,0
Iš viso:				7,0

5.2.3. Uždavinys: Suformuoti nuolat veikiančią Tauragės regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų bei išteklių banko efektyvaus naudojimo, atnaujinimo ir teikimo klientams sistemą

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis
1.	2.	3.	4.	5.
5.2.3.1. Regiono rekreacinių išteklių duomenų banko ir monitoringo sistemos sukūrimas	• Parengta metodika ir sukurta struktūra; • Parengtų ir išleistų leidinių, katalogų, schemų, žemėlapių ir renginių skaičius; • Sukurta regiono turizmo internetinė svetainė užsienio kalbomis • Įrengtų infoterminalų skaičius	2006-2013 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, TIC	0,48

Iš viso:				0,48
----------	--	--	--	------

5.3. Tikslas: Didinti regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų kokybę ir konkurencingumą

5.3.1. Uždavinys: Didinti turizmo paslaugų pasirinkimą ir gerinti kokybę

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis
1.	2.	3.	4.	5.
5.3.1.1. Nekilnojamų kultūros paveldo objektų kompleksiškas pritaikymas turizmo poreikiams	• Atnaujintų ir renovuotų objektų skaičius	2006-2013 m.	Kultūros ministerija, Regiono savivaldybės, paveldo objektų valdytojai	40,0
5.3.1.2. Renovuoti, modernizuoti, steigti naujus aktyviam poilsiui ir rekreacijai skirtus objektus	• Renovuotų, modernizuotų ar įsteigtų naujų objektų skaičius	2006-2013 m.	Savivaldybės, suinteresuotos įmonės ir įstaigos	27,0
5.3.1.3. Remti privačią iniciatyvą plėtojant turizmo paslaugas	• Įgyvendintos priemonės, suteiktos paramos apimtys	2006-2008 m.	Regiono savivaldybės	12,0
5.3.1.4. Rengti mokslinius tyrimus, programas rekreacinės aplinkos planavimo, rekreacijos ir turizmo organizavimo, laisvalaikio ir kt. srityse	• Parengti tyrimai, programos	2006-2010 m.	Tauragės AVA, Regiono savivaldybės, mokslo įstaigos	1,2
Iš viso:				80,2

5.3.2. Uždavinys: Vystyti regiono turizmo infrastruktūrą

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis
1.	2.	3.	4.	5.

5.3.2.1. Renovuoti, modernizuoti, įrengti naujas vietines turizmo trasas (vandens, jojimo, pėsčiųjų, dviračių, auto, slidinėjimo)	• Renovuotos, modernizuotos, įrengtos trasos, km.	2006-2013 m.	Turizmo departamentas, Regiono savivaldybės, suinteresuotos įmonės ir įstaigos	47,0
5.3.2.2. Kempingų įrengimas	• Įrengti kempingai	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	11,45
5.3.2.3. Vykdyti turistinių požiūriu įdomių gamtos objektų vystymą, priežiūrą ir apsaugą	• Įrengtų, rekonstruotų pažintinių – mokomųjų takų skaičius; • Sutvarkyti ir pritaikyti lankymui parkai; • Sutvarkyti piliakalniai	2006-2013 m.	Kultūros ministerija, Turizmo departamentas, Regiono savivaldybės, suinteresuotos įmonės ir įstaigos	19,0
5.3.2.4. Sutvarkyti viešąją infrastruktūrą turistų labiausiai lankomose vietose	• Įgyvendintų projektų skaičius ir jų rezultatai	2006-2013 m.	Kultūros ministerija, Turizmo departamentas, Regiono savivaldybės, suinteresuotos įmonės ir įstaigos	5,4
5.3.2.5 Sukurti apskrities atostogų turizmo maršrutą	• Įgyvendintas projektas; • Teikiamų paslaugų skaičius; • Lankytojų skaičius	2009-2013 m.	Ūkio ministerija, Regiono savivaldybės, privatūs investuotojai	60,0
Iš viso:				142,85

3.4. Tauragės regiono plėtros plano įgyvendinimo tvarka

Siekiant įgyvendinti subalansuotos regioninės plėtros pagrindinius uždavinius, būtina į šį procesą įtraukti daugelį organizacijų ir dalyvių tiek iš privataus, tiek iš viešojo ir visuomeninio sektoriaus, kurių politika, programos ir sprendimai gali įtakoti regioninę plėtrą. Tai valstybinės ir regioninės valdžios institucijos, savivaldybės, agentūros, nevyriausybinės organizacijos ir privatus sektorius. Integruojant šias veiklas reikės:

- Aiškiai nustatyti pagrindinę varomąją jėgą regioniniame lygmenyje, kuri įtrauktų visus regiono plėtros proceso dalyvius į strategijos įgyvendinimą;
- Partnerystės tarp valdžios institucijų nacionaliniame, regioniniame ir vietiniame lygmenyse;
- Integruoti atitinkamus strategijos elementus į visuomeninių institucijų planus ir programas, nurodant aiškius tikslus ir atsakomybę;
- Kurti patikimas priežiūros ir komunikacijų sistemas, remiančias įgyvendinimo procesą;
- Parengti kitas strategijas regiono ir vietos lygmenyse, užtikrinančias ekonominės plėtros ir erdvinės strategijų įgyvendinimą.

Šiame skyriuje nagrinėsime, kas turi būti atlikta, siekiant užsibrėžtų tikslų, kada tai turi būti atlikta ir kas tai atliks.

Strateginis regiono plėtros planavimas – tai procesas, kuris nesibaigia plano patvirtinimu Regiono plėtros taryboje jis periodiškai peržiūrimas ir koreguojamas, atsižvelgiant į besikeičiančią situaciją. Plano įgyvendinimo priežiūrą Regiono plėtros tarybos sprendimu vykdo kolegialiai

Tauragės regiono plėtros plano darbo grupė:

1. Grupės darbą organizuoja apskrities Regioninės plėtros departamento direktorius;
2. Savivaldybių atstovai – savivaldybių plėtros skyrių vadovai – 4;

Prie darbo grupės suformuojama nuolatinė Tauragės regiono plėtros konsultantų taryba iš socialinių ekonominių partnerių. Į konsultantų taryba gali būti kviečiami ir mokslininkai.

Prie kiekvienos savivaldybės sudaromos kolegialios savivaldybių strateginių planų darbo grupės (5-7 žmonės), kurios dalyvauja regiono plėtros plano grupės darbe, atstovaudamos savivaldybių interesus.

Tauragės regiono plėtros plano darbo grupė kartu su konsultantų taryba vykdys:

1. Regiono plėtros plano įgyvendinimo įvertinimą, nustatant rezultatus, poveikį regionui.
2. Plano įgyvendinimo proceso periodinį vertinimą (kartą metuose).
3. Esminį plano vykdymo poveikio vertinimą 2009 metų pirmoje pusėje.

Priklausomai nuo vertinimo rezultatų, darbo grupė gali pasiūlyti iš esmės koreguoti uždavinius ir priemones, persikirstyti lėšas. Labai svarbu, kad darbo grupė koordinuotų savo darbą su kaimyninių regionų darbo grupėmis, įvertintų pasikeitimus nacionaliniame lygmenyje.

2009 metais atlikus esminį plano vykdymo vertinimą, pagal socialinių ekonominių veiksmų analizę bus rengiamas atnaujintas Regiono plėtros planas kitam planavimo periodui, t.y. 2009-2015 metams.

Bus siekiama, kad Tauragės regiono plėtros plano darbo grupės nariai, o taip pat konsultantų tarybos nariai būtų įjungiami į nacionalinio lygmens strateginio planavimo procesą (ES struktūrinės paramos, LR teritorijos bendrojo plano ir kt.).

Tauragės regiono plėtros taryba vykdys darbo grupės veiklos priežiūros funkciją, o taip pat derins Regiono plėtros plano politiką su Nacionaline regionų plėtros taryba, bei sieks, kad Regiono plėtros plano nuostatos būtų įtrauktos į nacionalines strategijas.